

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Диджитал-облік»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання: _____ очна (денна) _____

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему: **«Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій»**

здобувача _____ Горбач Людмили Сергіївни _____

Науковий керівник: к.е.н., доцент
Булкот Анна Вікторівна

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професор
Петрик Олена Анатоліївна

Київ – 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Диджитал-облік»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
(гарант) освітньо-професійної
програми

Олена ПЕТРИК

(підпис)

_____ 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олена ПЕТРИК

(підпис)

_____ 2023р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Горбач Людмилі Сергіївни

денної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій».

Тему затверджено наказом ректора Університету від «24» березня 2023 р. № 505-ст.

**Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах:
Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України»**

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Організаційні та теоретичні аспекти системи обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України»
Розділ 2	Практична реалізація системи обліку доходів від основної діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій .
Об'єкт дослідження:	Фінансово-господарська діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» в частині обліку доходів з використанням комп'ютерних технологій.
Предмет дослідження:	Сукупність теоретичних, організаційних та методичних аспектів обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України»
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Дослідити особливості системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України»; систематизувати наукові, методичні і практичні положення обліку доходів від основної діяльності та розробити практичні рекомендації щодо їх удосконалення та можливості використання на підприємстві.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	розглянути організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності;
	проаналізувати загальну систему обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»);
	визначити особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві;
	проаналізувати облікову політику ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО.

У розділі 2	дослідити документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій;
	дослідити практичну реалізацію системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації;
	охарактеризувати організацію бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій;
	визначити шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Ганна БУЛКОТ
«10» квітня 2023 р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

Людмила ГОРБАЧ
«10» квітня 2023 р.

**БЕРДЯНСЬКА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»**

ПІН 387277726597, код ЄДРПОУ 38728360,

тел. +38(097)-963-48-19

Україна, 71112, Запорізька обл., місто Бердянськ, вул. Горького, будинок 6

ЛИСТ-ЗАМОВЛЕННЯ

Бердянська філія державного підприємства «Адміністрація морських портів України» висловлює свою зацікавленість у проведенні наукового прикладного дослідження в межах проекту «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій» здобувача 4 курсу, освітньо-професійної програми «Диджитал-облік», факультету обліку та податкового менеджменту, групи ОД-401 Горбач Людмили Сергіївни.

Наукові та практичні результати дослідження, розробки методик та внесення рекомендацій, що очікуються при виконанні даного проекту, маємо намір використати в організації обліку доходів від основної діяльності підприємства, що є ключовою умовою успішної діяльності в будь-якому бізнесі.

**Начальник Бердянської філії
ДП «АМПУ»
(Адміністрація Бердянського МП)**

Горбач Людмила Сергіївна
Горбач Людмила Сергіївна

**БЕРДЯНСЬКА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»**

ПІН 387277726597, код ЄДРПОУ 38728360,

тел. +38(097)-963-48-19

Україна, 71112, Запорізька обл., місто Бердянськ, вул. Горького, будинок 6

«17» травня 2023 р.

ДОВІДКА

**про впровадження результатів дослідження
кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувача 4-го курсу
освітньо-професійної програми «Диджитал-облік»
факультету обліку та податкового менеджменту
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
Горбач Людмили Сергіївни**

Довідка надана здобувачу бакалаврського рівня факультету обліку та податкового менеджменту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана Горбач Людмилі Сергіївни у тому, що виконана нею кваліфікаційна бакалаврська робота на тему: «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій» має практичну цінність та її результати будуть використані у господарській діяльності підприємства.

Начальник Бердянської філії

ДП «АМПУ»

(Адміністрація Бердянського МП)

**БЕРДЯНСЬКА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»**

ПІН 387277726597, код ЄДРПОУ 38728360,

тел. +38(097)-963-48-19

Україна, 71112, Запорізька обл., місто Бердянськ, вул. Горького, будинок 6

РЕЦЕНЗІЯ

**на кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача 4-го курсу
освітньо-професійної програми «Диджитал-облік»
факультету обліку та податкового менеджменту
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
Горбач Людмили Сергіївни**

**на тему: «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської
філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах
застосування комп'ютерних технологій»**

Актуальність теми кваліфікаційної бакалаврської роботи і доцільність її розроблення. Для підприємства облік доходів є одним з ключових елементів фінансової звітності. Наявність добре розробленої та ефективної системи обліку доходів може забезпечити точність та достовірність фінансової звітності, що сприятиме покращенню управління підприємством та забезпечить його стабільність.

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» є єдиним портом у Запорізькій області та однією з філій ДП «Адміністрація морських портів України», який здійснює основну діяльність з допоміжного обслуговування водного транспорту. Розробка системи обліку доходів для такого підприємства може бути важливим етапом в його розвитку та покращенні фінансового стану.

Отже, розробка кваліфікаційної бакалаврської роботи на тему «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» може бути доцільною, оскільки вона сприятиме покращенню фінансової діяльності підприємства та вплине на ефективність його управління.

Якість проведеного дослідження. Дослідження обліку доходів від основної діяльності в роботі здобувача здійснювалось на основі фактичних даних Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України». Методологічною базою слугували чинні законодавчі та нормативні акти України, міжнародні та національні стандарти. Структура і зміст роботи повністю відповідають назві теми, а також напрямку підготовки спеціаліста та виконані якісно.

Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи. Проведено дослідження у відповідності до поставлених завдань, зміст викладено логічно та в достатньому обсязі. Автор продемонстрував навички самостійної науково-практичної роботи при опрацюванні теоретичних та методичних підходів. Теоретичний аналіз проблеми вдало доповнений практичним дослідженням. Робота має необхідні ілюстрації, аналітичні дослідження. Досить кваліфіковано описано облік доходів від основної діяльності підприємства Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України». Теоретична частина тексту роботи пов'язана з конкретними даними підприємства та питаннями, що досліджувались здобувачем.

Практична значимість висновків і рекомендацій. В цілому при написанні кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувач Горбач Л.С. виявила вміння вдало досліджувати основні шляхи удосконалення та практичну реалізацію системи обліку доходів від основної діяльності, що являються практично значимими для Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України». Отже, бакалаврська дипломна робота Горбач Л.С. виконана в повному обсязі згідно з вимогами до написання бакалаврських робіт, відповідно до поставленої мети та змісту, яка розкриває тему.

Кваліфікована бакалаврська робота здобувача Горбач Людмили Сергіївни на тему: «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» рекомендована до захисту в ЕК з атестації здобувачів вищої освіти та заслуговує на позитивну оцінку.

**Начальник Бердянської філії
ДП «АМПУ»
(Адміністрація Бердянського МП)**

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 52 сторінки, 3 таблиці, 17 рисунків, список використаних джерел з 32 найменувань, додатки.

«Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій»

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» в частині обліку доходів з використанням комп'ютерних технологій.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних та методичних аспектів обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України».

Мета дослідження. Дослідити особливості системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України»; систематизувати наукові, методичні і практичні положення обліку доходів від основної діяльності та розробити практичні рекомендації щодо їх удосконалення та можливості використання на підприємстві.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі завдання:

- розглянути організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності;

- проаналізувати загальну систему обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»);

- визначити особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві;

- проаналізувати облікову політику ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО;

- дослідити документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій;

- дослідити практичну реалізацію системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації.

- охарактеризувати організацію бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій;

- визначити шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.

У кваліфікаційній бакалаврській роботі розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності доходів, досліджено їх класифікацію, порядок визнання та оцінку з урахуванням впливу цифрових технологій. Розкрито порядок електронного документування та відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів від операційної, фінансової та іншої діяльності. Визначено поняття та різновиди портових зборів. Здійснено практичне аналітичне дослідження рівня, динаміки та структури доходів і підприємства, визначено їх вплив на формування фінансового результату.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2023.

Рік захисту роботи: 2023.

Ключові слова: доходи від основної діяльності, інші операційні доходи, доходи фінансової та інвестиційної діяльності, портові збори, консолідована звітність,, інноваційні технології, цифрові технології, інформаційні системи обліку, автоматизована обробка даних, цифрове документування, інноваційні технології, цифрові технології, інформаційні системи обліку, автоматизована обробка даних.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЕРДЯНСЬКОЇ ФІЛІЇ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»	6
1.1 Організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності.....	6
1.2 Загальна система обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»).....	11
1.3 Особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві.....	15
1.4 Облікова політика ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО.....	23
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ» В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	30
2.1 Дослідження документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій.....	30
2.2 Практична реалізація системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації.....	36
2.3 Організація бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій.....	45
2.4 Шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій.....	49
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Актуальність теми. Для підприємства облік доходів є одним з ключових елементів фінансової звітності. Наявність добре розробленої та ефективної системи обліку доходів може забезпечити точність та достовірність фінансової звітності, що сприятиме покращенню управління підприємством та забезпечить його стабільність.

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» є єдиним портом у Запорізькій області та однією з філій ДП «Адміністрація морських портів України», який здійснює основну діяльність з перевантаження вантажів. Розробка системи обліку доходів для такого підприємства може бути важливим етапом в його розвитку та покращенні фінансового стану.

Розробка кваліфікаційної бакалаврської роботи на тему «Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» може бути доцільною, оскільки вона сприятиме покращенню фінансової діяльності підприємства та вплине на ефективність його управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням процесу обліку доходів ві основних засобів займалися ряд вчених. Поняття доходу, як економічної категорії, розглядалося в працях Д. Джонса, Дж. Мілля, М. Морхарта, Ф. Найта, А. Сміта, Дж. Хікса. В сфері обліку доходів питання розглядали такі вчені як: Ф.Ф. Бутинець, Я.М. Герасимович, С.Ф. Голов, В.Г. Лінник, В.В. Полянко, В.Г. Швець та інші.

Мета і завдання дослідження. Дослідити особливості системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України»; систематизувати наукові, методичні і практичні положення обліку доходів від основної діяльності та розробити практичні рекомендації щодо їх удосконалення та можливості використання на підприємстві.

Завдання:

- розглянути організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності;

- проаналізувати загальну систему обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»);
- визначити особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві;
- проаналізувати облікову політику ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО.
- дослідити документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій;
- дослідити практичну реалізацію системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації;
- охарактеризувати організацію бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій;
- визначити шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій.

Об'єкт дослідження. Фінансово-господарська діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» в частині обліку доходів з використанням комп'ютерних технологій.

Предметом дослідження. Сукупність теоретичних, організаційних та методичних аспектів обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України».

Методи дослідження. При написанні дипломної роботи були використано загальнонаукові методи: індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при вивченні економічної характеристики інформаційного забезпечення обліку доходів від основної діяльності; порівняльних оцінок, а теж статистико-економічні та вибіркового методи.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. У результаті проведеного дослідження було запропоновано шляхи

вдосконалення обліку доходів від основної діяльності у ринкових умовах господарювання з урахуванням сучасних процесів реформування бухгалтерського обліку в Україні. Розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності доходів, досліджено їх класифікацію, порядок визнання та оцінку з урахуванням впливу цифрових технологій. Розкрито порядок електронного документування та відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів від операційної, фінансової та іншої діяльності. Визначено поняття та різновиди портових зборів. Здійснено практичне аналітичне дослідження рівня, динаміки та структури доходів і підприємства, визначено їх вплив на формування фінансового результату.

Кваліфікаційна бакалаврська робота має практичну цінність та її результати використані у господарській діяльності Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України». Дипломна робота виконана в повному обсязі згідно з вимогами до написання бакалаврських робіт, відповідно до поставленої мети та змісту, яка розкриває тему.

Інформаційна база дослідження. У ході дослідження були використані законодавчі і нормативні акти, що регламентують бухгалтерський облік, методичний та інструктивний матеріал з формування і аналізу інформаційних джерел про первинну документацію та облікові реєстри виробничих запасів, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з теорії і практики бухгалтерського обліку та звітність фірми.

Апробація на конференції. Основні результати дослідження були апробовані у збірнику VIII Всеукр. Наукової-практичної конференції «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку» з тезою «Особливості формування доходів морських портів України в умовах воєнного стану» (копії додаються).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ
ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
БЕРДЯНСЬКОЇ ФІЛІЇ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ
ПОРТІВ УКРАЇНИ»

1.1 Організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» розташована у місті Бердянськ Запорізької області. Бердянський порт розташований у південно-східній частині Бердянської затоки Азовського моря. Це є єдиний порт у області і один із двох на азовському узбережжі. Територія порту складається із зовнішнього рейду, підхідного каналу та затоки. В затоці розташовані основні причальні гідротехнічні споруди, що захищені хвилеломом [1, с.4].

Основним видом діяльності є надання послуг суднам на підході та в акваторії порту. Загальна площа, що включає площу суходолу та канал, складає 274 816 м² та налічує 9 торгових причалів і один причал для риболовецьких суден. Порт здатний приймати судна з осадкою до 8 метрів і довжиною до 205 метрів. На території порту можуть переробляти всі види вантажів. Діє комплекс по перевантаженню прямим варіантом нафтопродуктів.

Бердянська філія входить до складу ДП «Адміністрація морських портів України» (далі – ДП «АМПУ»).

ДП «АМПУ» — одне з найбільших державних підприємств морської галузі, яке має стратегічне значення для економіки і безпеки України. АМПУ створена в 2013 році в результаті реформи морської галузі України, внаслідок ухвалення Закону України «Про морські порти України». Воно було створене при реорганізації

20 державних підприємств морського транспорту, шляхом виділу стратегічних об'єктів портової інфраструктури, іншого майна, прав та обов'язків стосовно них, відповідно до розподільчих балансів, для управління державним майном в морських портах країни і його ефективного використання, створення механізмів для залучення інвестицій в портову інфраструктуру для її розвитку і стабільної роботи бізнесу. Серед основних функцій підприємства виділяють:

- утримання та забезпечення ефективного використання державного майна, переданого йому в господарське ведення, в тому числі модернізації, ремонту, реконструкції та будівництва гідротехнічних споруд, інших об'єктів портової інфраструктури;

- забезпечення всім суб'єктам (державної, приватної та іншої форми) рівноправного доступу до стратегічних об'єктів портової інфраструктури, які створюють основу майна адміністрації та її філій в кожному морському порту;

- надання послуг суднам на підходах і безпосередньо в акваторії морського порту для їх безпечного судноплавства, маневрування та стоянки;

- організація та забезпечення безпечної експлуатації об'єктів портової інфраструктури державної власності, в тому числі гідротехнічних споруд, систем забезпечення безпеки мореплавства, розташованих у межах території та акваторії морського порту;

- організація та забезпечення безпеки мореплавства;

- збір і облік даних, що вносяться до Реєстру морських портів України;

- організація розробки та виконання плану розвитку морського порту, підготовка пропозицій щодо його вдосконалення;

- організація та координація аварійно-рятувальних робіт;

- організація робіт з підйому затонулого майна в акваторії морського порту;

- забезпечення дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

- забезпечення проведення робіт з ліквідації наслідків забруднення території та акваторії морського порту;

- надання допомоги постраждалим;

- визначення районів обов'язкового використання буксирів;
- стягування і цільове використання портових зборів;
- координація своєї діяльності та діяльності капітана морського порту, лоцманської служби, власників морських терміналів, портових операторів, інших суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у морському порту, у разі виникнення стихійних лих, аварій, катастроф, інших надзвичайних ситуацій, що вимагають взаємодії;

- забезпечення створення рівних і конкурентних умов ведення господарської діяльності та отримання послуг у морському порту.

АМПУ забезпечує ефективну організацію та управління українськими морськими портами. Компанія забезпечує розвиток та конкурентоспроможність українських морських портів, шляхом підвищення їх ефективності та якості обслуговування. Компанія виконує роль інструменту управління морською галуззю в Україні та сприяє її розвитку.

У своїй структурі ДП «Адміністрація морських портів України» складається з центрального офісу в Києві і головного представництва в Одесі, філій «Дельта-Лоцман» і «Днопоглиблювальний флот», а також філій у морських портах України:

- Білгород-Дністровський морський порт;
- Бердянський морський порт;
- Маріупольський морський порт;
- Морський порт Усть-Дунайськ;
- Морський порт «Південний»;
- Ізмаїльський морський порт;
- Морський порт «Ольвія»;
- Одеський морський порт;
- Миколаївський морський порт;
- Ренійський морський порт;
- Скадовський морський порт;
- Херсонський морський порт;

- Чорноморський морський порт.

Філія є відокремленим підрозділом юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням, здійснює всі або частину її функцій, має своє керівництво, що підпорядковується керівництву юридичної особи, і діє на підставі довіреності, отриманої від відповідного керівного органу юридичної особи. Сама ж філія не є юридичною особою, але наділяється майном юридичної особи, що його створила, і діє на підставі затвердженого нею положення. Доходи філії можуть залежати від багатьох факторів, таких як ефективність управління, кон'юнктура ринку, рівень конкуренції, рівень попиту на послуги тощо [2 ст. 95].

Для визначення доходів філії можна скористатися фінансовою звітністю, в якій відображаються прибутки та витрати філії за певний період. Також можна використовувати інші методи аналізу фінансової діяльності, такі як аналіз показників рентабельності, ефективності, ліквідності тощо.

Для визначення особливостей доходів морської галузі варто спочатку визначити особливості поняття доходів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Визначення поняття «Дохід» [4-7]

Джерело походження	Термін визначення
1	2
НП(С)БО 15 «Дохід»	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору тощо) [3, п.7].
МСБО 18 «Дохід»	Дохід - це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу [4, п.7].
Податковий кодекс України	Загальний оподатковуваний дохід - будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду [5, ст. 164].
Словник фінансово-правових термінів	с від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі у виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами [6 с.182].
А. Загороднюк	Дохід – грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності [7 с.363].

Джерело: згруповано за інформацією [4-7]

З точки зору бухгалтерського обліку, дохід від основної діяльності зазвичай відображається у фінансовій звітності підприємства на рахунку 70 «Доходи від реалізації», що відноситься до класу 7 «Доходи і результати діяльності», та відображаються у розділі «Фінансові результати» у звіті про фінансові результати.

Рахунок 70 відображає дохід, отриманий підприємством від своєї основної діяльності, що може бути пов'язано з реалізацією товарів, виконанням робіт чи наданням послуг. Для кращої деталізації облік доходів ведеться за відповідними субрахунками, що мають назву: 701 «Дохід від реалізації готової продукції»; 702 «Дохід від реалізації товарів»; 703 «Дохід від реалізації робіт, послуг»; 704 «Вирахування з доходу»; 705 «Перестраховування» [8].

За кредитом субрахунків 701-703 відображають збільшення (одержання) доходу від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг, за дебетом – належну суму непрямих податків (акцизного податку, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством); результат операцій перестраховування (у кореспонденції з субрахунком 705); результат зміни резервів незароблених премій (у страхових компаніях); списання сум на рахунок фінансових результатів.

На субрахунку 704 за дебетом відображають суми надходжень за договорами комісії, агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітентів, принципалів; суми наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернених покупцем продукції та товарів та інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу, за кредитом – списання дебетових оборотів на рахунок фінансових результатів [9].

Субрахунок 705 ведуть підприємства, які є страховиками.

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» у своєму обліку використовує рахунок 703 «Дохід від реалізації робіт, послуг» для відображення доходів від основної діяльності та рахунок 704 «Вирахування з доходу» для відображення вирахування суми 10% корабельного збору.

Якщо розглядати дохід від основної діяльності з точки зору філій, то філія наділена правом укладати договори на поставку товарів, послуг, робіт.

Як зазначалося вище, однією з функцій ДП «Адміністрація морських портів України» є стягування і цільове використання портових зборів, що, у свою чергу, здійснюється через філії.

Портові збори – одне з основних джерел доходу усіх портів України. Це платежі, що встановлюються Міністерством інфраструктури України і стягуються із судновласників і вантажовласників у торговельних портах портовою і місцевою адміністраціями, іншими органами для покриття витрат на будівництво та утримання портів, підхідних шляхів до них, маяків, наглядових органів та інше.

Основні вимоги щодо справляння портових зборів наведено у наказі № 316 «Про портові збори» [10 п.1.2].

Статтею 84 Кодексу торговельного мореплавства України встановлено, що «у морському порту будь-яке судно зобов'язане дотримувати чинних законів і правил України, у тому числі тих, що стосуються безпеки порту і судноплавства в порту, митного, прикордонного, санітарного (фітосанітарного) режимів, лоцманського проведення, буксирування, рятувальних і суднопіднімальних робіт, якірної стоянки і надання місць біля причалів, навантаження і вивантаження вантажів, посадки і висадки людей, послуг, пов'язаних з навантажувально-розвантажувальними роботами, і будь-яких інших портових послуг, портових зборів, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища» [11, ст. 84].

1.2 Загальна система обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»)

Аналіз доходів – це частина економічної стратегії підприємства, яка спрямована на створення економічних умов, які забезпечують відшкодування постійних витрат підприємства, покриття змінних витрат, що залежать від обсягу

реалізації продукції, повної і своєчасної оплати всіх видів податків, обов'язкових платежів та забезпечення отримання прибутку.

Стратегія аналізу доходу передбачає:

- створення інформаційної бази для прийняття управлінських рішень;
- проведення аналізу обсягу та складу оптимальних доходів, чинників, що дають можливість визначають їх розмір та рівень, ступень достатності отримання доходів для самостійного забезпечення розвитку підприємства;
- формування політики отримання доходів та вибір інструментів та важелів їх реалізації;
- розробку прогнозу можливих варіантів отримання доходів за видами діяльності та їх експертизу щодо можливості реалізації;
- формування оптимального варіанта плану доходів підприємства.

Метою аналізу доходів є оцінка кінцевих результатів діяльності підприємства. Для цього вивчаються основні причини його динамічних змін і порівнюються з показниками аналогічних підприємств і конкурентів регіону чи галузі.

Завдання аналізу доходів підприємства полягає в тому, щоб:

- оцінити виконання плану, динаміки та структури доходів підприємства;
- оцінити вплив факторів на доходи;
- знайти резерви для збільшення доходів;
- обґрунтувати та розробити заходи щодо використання виявлених резервів.

Методика аналізу доходів здійснюється як за доходами в цілому по підприємству, так і за їх джерелами надходження.

Одними з методичних підходів до аналізу доходів підприємства є:

1. Горизонтальний аналіз доходів – порівняння показників звітного періоду з показниками минулих періодів.
2. Вертикальний (структурний) аналіз доходів – структурний аналіз доходів підприємства за джерелами їх надходження.

3. Порівняльний аналіз доходів: порівняльний аналіз показників підприємства та галузі в цілому, порівняльний аналіз показників підприємства з його конкурентами, порівняльний аналіз звітних та планових показників.

4. Факторний аналіз доходів – статистичний метод аналізу впливу окремих факторів (чинників) на результативний показник. За допомогою нього можна розрахувати суму впливу даних факторів, на основі яких визначити невикористані можливості щодо збільшення доходу підприємства. Для проведення факторного аналізу доходів потрібно підготувати необхідну інформацію та розрахувати показники, які впливають на дохід [12, с.4].

Аналіз загальної системи обліку доходів - це оцінка ефективності та точності процесу фіксування та обліку доходів підприємства. Цей аналіз може допомогти виявити можливі проблеми та недоліки у системі обліку доходів та розробити план заходів для їх вирішення.

Для ефективного аналізу загальної системи обліку доходів необхідно використовувати різноманітні методи та інструменти, такі як:

Аналіз даних, який дозволяє виявляти закономірності та тенденції в обліку доходів та визначати проблемні зони.

Системний аналіз, який дозволяє виявляти зв'язки між елементами системи обліку доходів та визначати їх взаємодію.

Аналіз системи обліку доходів, який дозволяє перевірити достовірність та ефективність системи обліку доходів за допомогою спеціальних методів та процедур.

Важливо пам'ятати, що аналіз загальної системи обліку доходів є постійним процесом, який потребує регулярного оновлення та вдосконалення. Тільки таким чином підприємство може бути впевненим у точності та достовірності обліку доходів та забезпечити своє стабільне фінансове становище.

Вищезгадані методи аналізу використовуються філіями ДП «Адміністрація морських портів України» при складанні Фінансового плану та щоквартальних звітах про його виконання.

Фінансовий план ДП «Адміністрація морських портів України» складають відповідно до «Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки» № 205 від 02.03.2015 р., що визначає порядок складання, затвердження (погодження) та контролю за виконанням фінансових планів державних комерційних, некомерційних та державних підприємств, господарських товариств, частки (частки) яких перевищують 50 відсотків статутного капіталу прямо чи опосередковано належать держави, а також є державними Інші суб'єкти господарювання в секторі економіки [13 п.1].

Розрахунок статей здійснюють на підставі запланованих показників, що надаються філіями підприємства.

Метою складання фінансового плану є :

- прогнозування показників виробничо-фінансової діяльності ДП «Адміністрація морських портів України» в розрізі окремих видів діяльності, та з врахуванням вимог МСФЗ;
- забезпечення стійкої платоспроможності ДП «Адміністрація морських портів України» на всіх етапах планового періоду;
- забезпечення спрямування коштів на забезпечення потреб діяльності ДП «АМПУ» та його розвитку, виконання всіх передбачених чинним законодавством фінансових зобов'язань.

Приклад горизонтального аналізу доходів, згідно фінплану на 2023 рік, показано нижче (табл.1.2).

З даної таблиці видно, що фінансовий план на 2023 рік, був складений з врахуванням діючого воєнного стану. Прогнозується, що очікувані доходи складатимуть 84% від факту 2022 року та 45 % від факту 2021 року.

При існуючій ситуації малоймовірно досягнути навіть рівня 2022 року, коли підприємство два місяці функціонувало в звичайному режимі (з січня по 24 лютого 2022 року).

Таблиця 1.2 – Аналіз доходів підприємства ДП «АМПУ»

Показники	Факт 2021	План 2022	Факт 2022	План 2023	% факт 2022/факт 2021	% план 2023/факт 2021	% план 2023/факт 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Доходи всього, в т.ч.	7 356 636	7 983 304	3 933 191	3 303 787	53	45	84
Чистий дохід	7 093 694	7 734 124	3 272 901	3 239 190	46	46	99
Інші операційні доходи	209 198	169 275	565 166	43 143	270	21	8
Інші фінансові доходи	31 345	6 830	43 821	5 656	140	18	13
Інші доходи	22 399	28 075	51 303	15 798	230	71	31

Джерело: згруповано за інформацією ДП «АМПУ»

1.3 Особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» може похвалитися вражаючим арсеналом автоматизованих інформаційних систем різного рівня та функцій, які вона успішно використовує для здійснення різноманітних завдань різного значення. Завдяки цим системам філія забезпечує ефективно та безперебійне функціонування всіх своїх процесів та здійснює безперервний контроль над виконанням різних видів робіт. Відмінна якість та широкий функціонал цих систем дозволяють Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України» успішно забезпечувати високий рівень деталізації інформації.

Для ведення бухгалтерського обліку застосовується програма «1С:Підприємство 8.3». 1С:Підприємство - це не просто програмна система для автоматизації бізнес-процесів, а повноцінний інструмент для управління

підприємством. Його функціонал не обмежується лише бухгалтерським та фінансовим обліком, а також включає в себе можливості для ефективного управління різними діловими процесами, що забезпечують успішну роботу підприємства. Приклад відображення операцій в програмі 1С:Підприємство 8.3 Бердянською філією ДП «Адміністрація морських портів України» наведено на рисунку 1.1.

ДП «Адміністрація морських портів України» / Сметанська Олена Михайлівна / Управление производственным предприятием для Украины, редакция 1.3 /

Оборотно-сальдовая ведомость по счету 311 за Декабрь 2022 г. Бердянська філія ДП «АМПУ»

Период: 01.12.2022 - 31.12.2022 Счет: 311 Организация: Бердянська філія ДП «АМПУ»

Среднесрочный отчет Печать Сохранить как... 0,00

Бердянська філія ДП «АМПУ»
Оборотно-сальдовая ведомость по счету 311 за Декабрь 2022 г.
 Выводимые данные: БУ (данные бухгалтерского учета)

Счет	Сальдо на начало периода		Обороты за период		Сальдо на конец периода	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Банковские счета						
Статьи движения денежных средств						
311	390,00		343 464,24	343 464,24	390,00	
ПАТ "ПУМС", (Расчетный)	390,00				390,00	
ПАТ "УКРГАЗБАНК", м. Київ (лицензия)			14 817,45	14 817,45		
3060 иши надходження (розшифрувати)			14 817,45	1 893,21		
3120 Розрахунок з оплати праці				10 403,99		
3145 податок на доходи фізичних осіб				2 326,37		
3148 військовий збір				193,88		
ПАТ АБ "УКРГАЗБАНК", (Расчетный)			328 646,79	328 646,79		
2016 Внутреннее перемещение графовых кодов			301 400,00	73 615,04		
3060 иши надходження (розшифрувати)			27 035,88	27 035,88		
3061 Відсотки по запискам на разунках			210,91			
3110/316/6 иши				2 565,00		
3120 Розрахунок з оплати праці				145 883,15		
3145 податок на доходи фізичних осіб				32 619,63		
3147 оплата единого социального взносу				32 272,35		
3148 військовий збір				13 157,98		
3170 иши виплати (розшифрувати)				1 388,06		
3171 РКО				109,50		
Итого	390,00		343 464,24	343 464,24	390,00	

Рисунок 1.1 – Оборотно-сальдова відомість по рахунку 311 у програмі 1С:Підприємство 8.3

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

За допомогою 1С:Підприємство можна проводити комплексний аналіз діяльності підприємства, стежити за всіма етапами виробничих та торговельних процесів, використовувати інструменти маркетингу та управління взаємовідносинами з клієнтами, проводити планування бюджету та управління фінансовими ресурсами.

Серед основних завдань, з які майстерно виконує програма, можна виділити наступні:

- Облік: кадрів, зарплати, ПДВ, непрямих витрат, активів, касових, торгових і банківських операцій, операцій з тарою, розрахунків з контрагентами, а також

складський, партійний, документний облік і можливість ведення відразу декількох організацій в одній базі.

- Типові бухгалтерські звіти та прикінцеві операції періоду
- Податкові операції: облік, різні системи оподаткування та інше [14].

ІС: Підприємство є гнучкою в налаштуванні програмою, що дає можливість користувачам вибирати тільки ті функції та модулі, які необхідні їхньому підприємству. Більш того, ця програмна система може бути інтегрована з іншими програмними засобами, що забезпечує ще більшу ефективність та автоматизацію бізнес-процесів.

Наступна програма, що широко застосовується усіма філіями ДП «АМПУ» є «ІАЛС АМПУ» (інформаційно-аналітична логістична система морського і річкового транспорту). Ця система є частиною «ІАЛС МРТ», що була створена 2011 року безпосередньо для прямої комунікації підприємств морської галузі з Міністерством інфраструктури України (рис. 1.2).

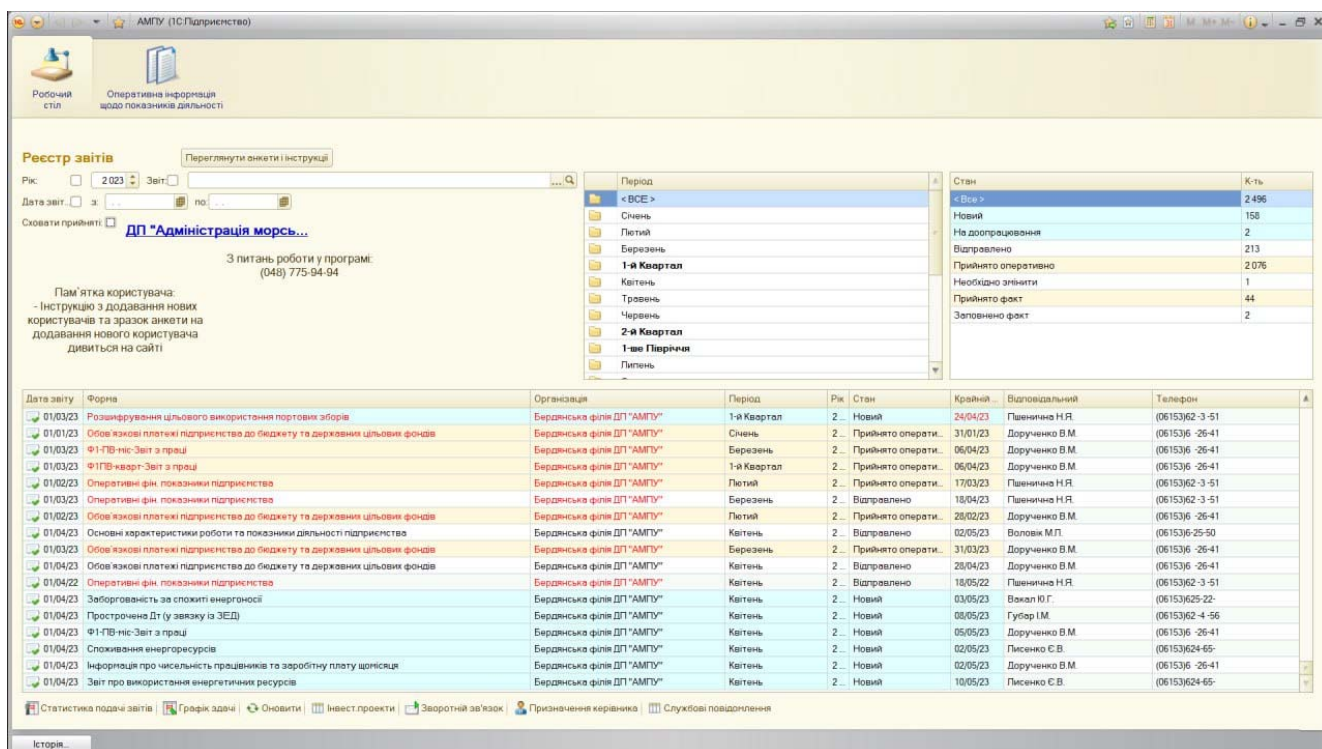

Рисунок 1.2 – Відображення програми «ІАЛС МРТ»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Система призначена для обробки та узагальнення нормативно-довідкової інформації щодо країн, українських портів, причалів, суден, вантажів. Крім того,

система відображатиме інформацію про портові вантажі (заходи суден, вантажні операції, плани обробки вантажів), дані про основні засоби компанії (перелік основних засобів, витрати, втрати), мита та збори [15].

Робота в програмі «ІАЛС АМПУ» показана на прикладі «Звіту про кошти від портових зборів» (рис. 1.3.).

Вид портового збору	№ рядка	Залишок коште на початок звітного періоду	Нарахована сума портових зборів (без ПЦВ)	Використано коште портових зборів	В тому числі					Відшкодування, що надійшли	Позарядкова оцінена податку на прибуток	Результат за звітний період	Покриття нестачі зборів	Залишок коште на 01.01.2023	
					Витрати операційної діяльності (без ремонту)	Витрати операційної діяльності в частині ремонту	Витрати на капітальні вкладення	Витрати на погашення зобов'язань за банківськими кредитами, позичками та іншими зобов'язаннями	Суми здійсненої попередньої оплати (авансу) за товари (роботи, послуги)						
Корабельний	01	-28 203,4	4 205,0	2 254,1	2 254,1						818,0	1 132,9		-27 070,5	
Причальний	02	-30 951,7	588,3	327,4	327,4						32,7	228,2		-30 723,5	
Якорний	03														
Канальний	04	-114 812,0	5 203,8	26 762,2	26 762,2							-9 195,8	-12 362,8	-127 174,6	
Маяковий	05														
Сантарний	06	-5 460,7	616,8	1 183,4	1 183,4							-268,6	-298,0	-5 758,7	
Разом	07	-179 427,8	10 613,9	30 527,1	30 527,1							-8 613,7	-11 299,5	0,0	-190 727,3

Начальник філії: [підпис] (голова керівника)
 Тарас ВЕРНИБА (Провидець, м.Я., по-батькові)
 [підпис] (Головний бухгалтер) [підпис] (Провидець, м.Я., по-батькові)

Виконавець: Лущина Н.Я.
 тел: 06153062-3-51

Рисунок 1.3 – Відображення створення звітності в програмі «ІАЛС АМПУ»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Інформація в ІАЛС МРТ постійно оновлюється, оскільки надходить безпосередньо від усіх портів галузі. У разі будь-яких змін у списку звітів програмне забезпечення системи буде негайно налаштовано та оновлено на підприємстві.

Окрім відображення статистичної інформації, ІАЛС МРТ дозволить оцінювати, аналізувати, порівнювати робочі та звітні дані та отримувати інформацію з будь-якої частини в режимі реального часу.

М.Е.Дос – поширене українське програмне забезпечення для подання звітності до регуляторів та електронного обміну між контрагентами ключовими

документами, що мають юридичне значення, також широко застосовується на Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України».

М.Е.Дос використовується для створення електронних податкових накладних, декларацій, актів та інших документів, необхідних для здійснення підприємницької діяльності в Україні. З його допомогою можна створити архів програми – повну копію даних програми, що міститиме копію бази даних програми, копії бібліотек, налаштувань, облікових записів та ролей користувачів [16].

М.Е.Дос працює на базі веб-сервера та використовує протоколи обміну даними EDI (Electronic Data Interchange) для передачі документів. Для роботи з М.Е.Дос необхідний електронний цифровий підпис та ключі безпеки, що забезпечують конфіденційність та цілісність переданих даних.

Корпоративний модуль М.Е.Дос створений для систематизації звітів компаній, що мають у своєму складі декілька структурних підрозділів або підзвітних організацій. Він повністю відповідає новітнім вимогам Законів України та підзаконним актам в області обліку [17].

У своїй діяльності Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» використовує дві бази М.Е.Дос:

- одна – для подання звітності від філії безпосередньо до ДФС України та інших організацій;
- другу – для подання звітності до головного підприємства ДП «Адміністрація морських портів України», для узагальнення наданих даних у консолідованій фінансовій звітності, що подається юридичною особою (рис. 1.4).

Модуль М.Е.Дос «Корпорація» заслужив репутацію еталонної системи для створення, збору, обробки, аналізу, узагальнення і пересилки службової електронної інформації між:

- головним підприємством і структурами, що знаходяться під його управлінням;
- головним підприємством разом з підзвітними організаціями і держорганами України, що здійснюють контролюючу діяльність [17].

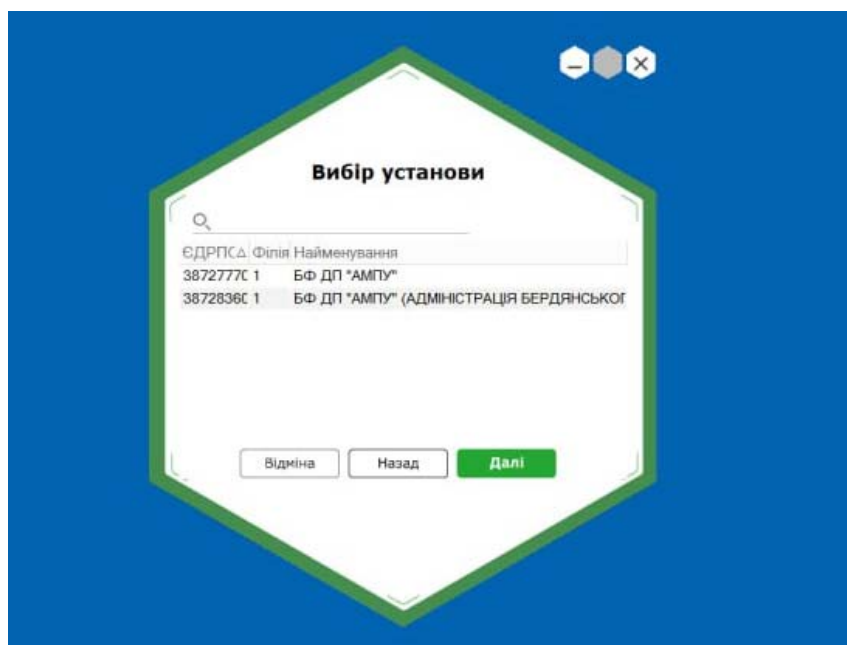

Рисунок 1.4 – Відображення двох баз для подання звітності БФ ДП «АМПУ»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Можливості корпоративного модуля М.Е.Дос розкриті у рисунку 1.5.

- 100% автоматизована передача даних головному підрозділу від підзвітних структурних підрозділів з електронним підписом;
- контроль системою вхідних і вихідних електронних документів (наявність реквізитів;
- дотримання стандартів оформлення, цілісність та ін.);
- зберігання вхідних і вихідних електронних документів підприємства;
- швидка інтеграція звітів від підпорядкованих організацій з функцією розшифровки показників;
- віддалене подання звідної цифрової звітності в усі компетентні держоргани України;
- відсилення електронних документів з головного підрозділу в підзвітні;
- контроль збору, прийому і аналізу електронних документів;
- отримання сповіщення про операції обробки електронних документів

Рисунок 1.5 - Можливості корпоративного модуля М.Е.Дос

Джерело: згруповано за даними [17]

У програмі розроблений функціонал для використання кваліфікованого електронного підпису (КЕП), що вимагається законодавством України: Законом

України «Про електронні довірчі послуги», що визначає КЕП як такий, що має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису [18, ст.18]. Також, згідно Закону України «Про електронні документи і електронний документообіг» електронний цифровий підпис може використовуватись для ідентифікації автора документу [19, ст.6].

Пересилка цифрових відомостей відбувається в зашифрованому вигляді, тому вони доступні тільки адресату. Електронні дані можуть довго зберігатися в архіві системи, а на документ може бути накладено КЕП. Доступна посилена сертифікація відкритих ключів системи згідно з чинним законодавством України.

Останній програмний продукт, який не можна обійти увагою і широко застосовується на Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України» має назву E-DOC (рис 1.6).

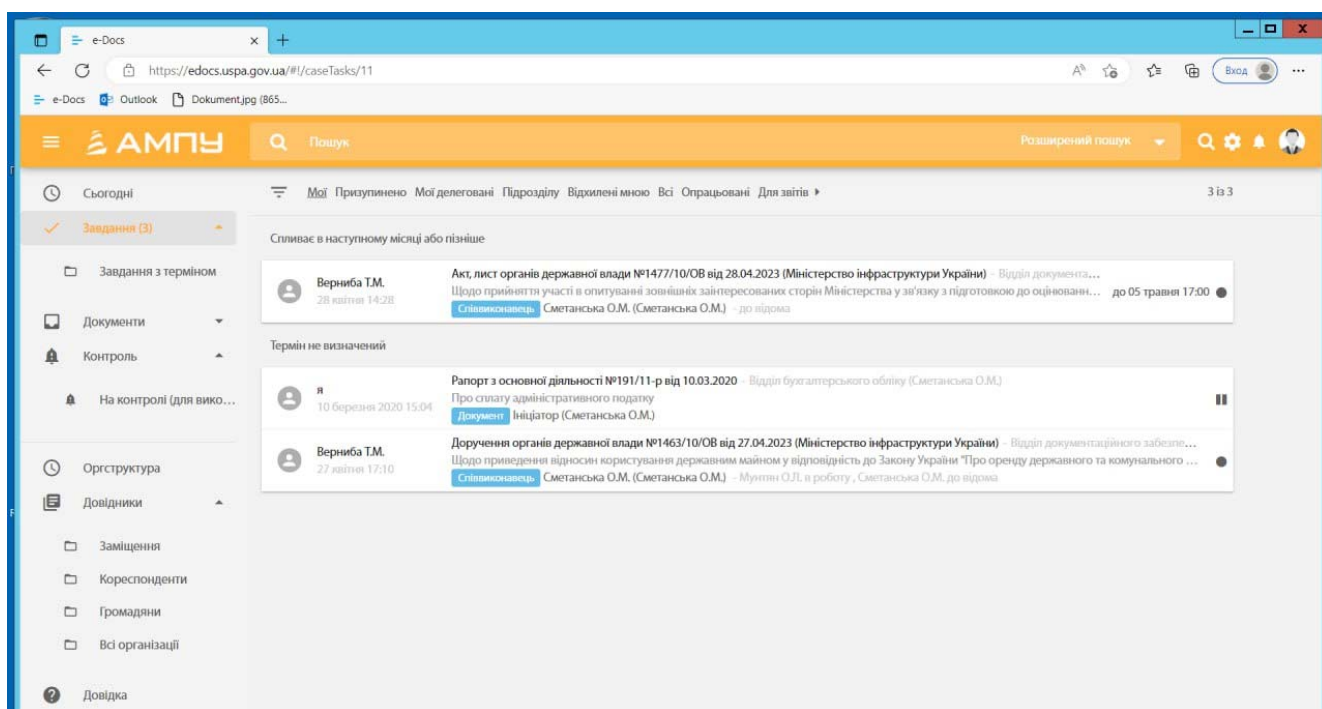

Рисунок 1.6 – Відображення програми E-DOC у БФ ДП «АМПУ»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

E-DOC - новий онлайн сервіс, який за своїм функціоналом є легкий та зручний у використанні. Мета цієї системи є електронний документообіг та подання звітності до контролюючих органів України із застосуванням ЕЦП.

Онлайн сервіс E-DOC призначений для бухгалтерів, фахівців з фінансів, а також юридичних та фізичних осіб підприємців, які хочуть обмінюватися

електронними документами з контрагентами та надсилати бухгалтерську звітність в електронному вигляді. У системі Е-ДОК бухгалтери мають змогу створювати та надсилати звітність до ДФС, ПФУ, ДССУ, а також отримувати повідомлення від контрагентів про надходження нових документів. Після створення документу, користувач може його підписати електронним підписом та надіслати до отримувача через захищені канали зв'язку. Більшість звітів та документів, які звичайно подаються в паперовому вигляді, можна подати в електронному вигляді через сервіс Е-ДОК, що зменшує витрати на друк та доставку документів, а також прискорює процес їх обробки та затвердження.

Сервіс має велику кількість переваг у використанні:

- онлайн система гарантує цілодобову роботу без перебоїв та доступність до документів;
- одна програма для роботи і з юридичними документами, і з бухгалтерською звітністю, яку до того ж не потрібно встановлювати;
- висока швидкість роботи онлайн сервісу (передача електронного документа займає до 5 секунд);
- працює у будь-якій операційній системі (Windows, Linux тощо), у будь-якому браузері (Chrome, IE, Mozilla тощо);
- розробники надали можливість повністю контролювати обмін документами (повідомлення, статуси, квитанції);
- гарантія цілісної доставки електронних документів адресату [20].

В БФ ДП «АМПУ» онлайн сервіс Е-ДОС на даному етапі застосовується для забезпечення документообігу між виробничими підрозділами в середині філії, з іншими філіями ДП «АМПУ», з самим головним підприємством. А також для отримання вхідної кореспонденції від різних організацій та відправки вихідної кореспонденції (рис. 1.7).

Всі описані вище програмні продукти забезпечують стабільну роботу підприємства. Особливо важливе значення їх робота має зараз, в період воєнної агресії. Працівники мають можливість працювати віддалено та повністю виконувати свої посадові обов'язки. Особливе значення це має, в даний час, для

роботи стратегічних підприємств держави. А також для філій, що знаходяться в окупації або на замінованих територіях.

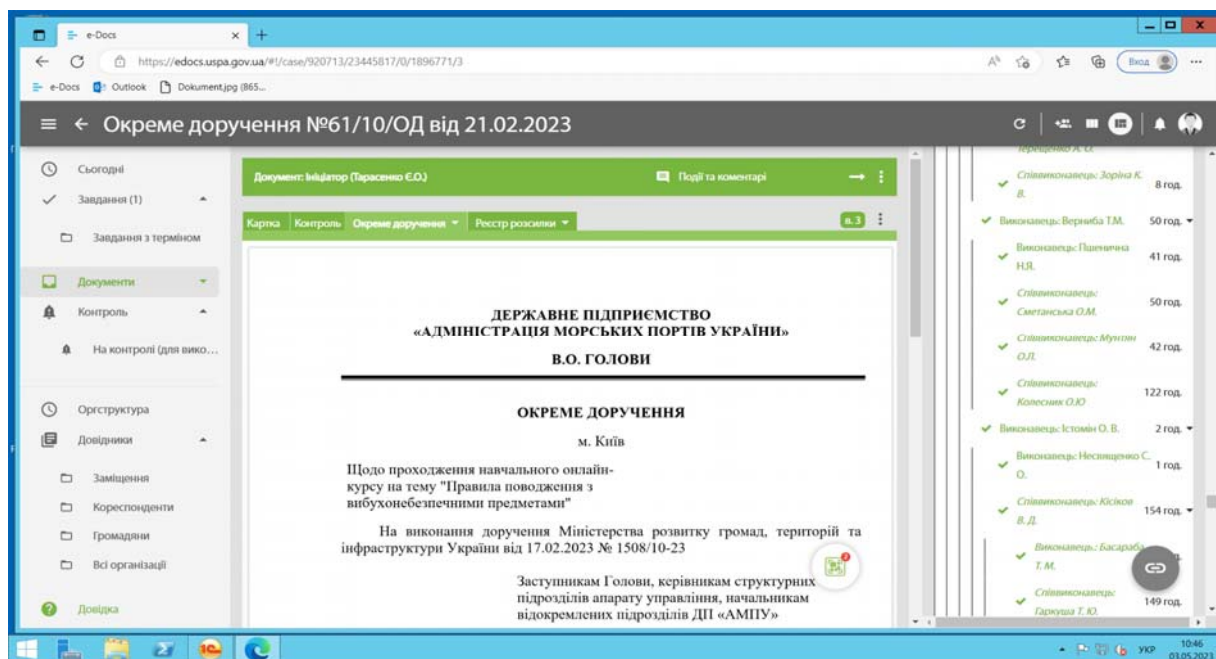

Рисунок 1.7 – Відображення опрацювання документів в програмі E-DOC у БФ ДП «АМПУ»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

1.4 Облікова політика ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО

Управління доходами від основної діяльності є складною і відповідальною функцією, яка має важливе значення для бізнесу, особливо в умовах зростаючої конкуренції і швидких змін на ринку. З метою забезпечення ефективного управління доходами, підприємства повинні використовувати найкращі практики та стандарти обліку доходів, які відповідають Національним (Міжнародним) стандартам бухгалтерського обліку.

Правильно розроблена та виконана облікова політика, що відповідає вимогам НП(С)БО, дозволяє забезпечити точність та достовірність фінансової

звітності, що забезпечує довіру стейкхолдерів і сприяє розвитку бізнесу. Для забезпечення ефективного управління доходами компанії також необхідно розробити стратегію залучення та збереження клієнтів, аналізувати конкурентну ситуацію на ринку та виробляти оптимальні рішення щодо формування цін, просування продукту та розробки нових послуг або продуктів.

У випадку ДП «Адміністрація морських портів України» облікова політика щодо доходів від основної діяльності розкрита у розділі «XIII, що наведений у додатку А. Бухгалтерський облік доходів і витрат» і спирається на наступні нормативні вимоги:

- 1) Концептуальні основи складання та подання фінансової звітності;
- 2) МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»;
- 3) Інші стандарти у частині окремих видів доходів та витрат.

Класифікація доходів на ДП «Адміністрація морських портів України» в обліковій політиці розкрита наступним чином: «Доходи та витрати на Підприємстві визнаються відповідно до принципу нарахування, при цьому доходи і витрати відображаються у фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів (за винятком тих випадків, коли інші вимоги до визнання доходів та витрат передбачені окремими міжнародними стандартами фінансової звітності). Тому при складанні звітності на Підприємстві обов'язково аналізуються операції, здійснені після звітної дати і до дати затвердження фінансової звітності для визначення періоду, до якого вони відносяться.

Для дотримання принципу нарахувань Підприємство здійснює нарахування витрат, щодо яких відсутні первинні документи, за даними показників відповідних очікувань (оціночною вартістю), що підтверджується бухгалтерською довідкою, складеною відповідно до вимог.

Після отримання первинних документів Підприємством попередні нарахування витрат за оціночною вартістю корегуються з урахуванням фактичної вартості, зазначеної в первинних документах. Якщо первинні документи отримані після закриття звітного періоду, то в такому разі Підприємство здійснює

корегування попередньо визнаних витрат у наступному звітному періоді, порівнюючи оціночну та фактичну вартість таких витрат».

Облік доходів від реалізації в ДП «Адміністрація морських портів України» регламентується наступними пунктами:

1. Підприємство здійснює облік доходів від реалізації (виручки) відповідно до вимог МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [21, п.1].

2. При створенні/укладанні контракту Підприємство оцінює товари чи послуги, обіцяні в контракті з клієнтом, і визначає їх як зобов'язання до виконання, які можуть бути представлені як:

1) товари чи послуги (або сукупність товарів чи послуг), які є різними;

2) серія окремих товарів або послуг, які є по суті однаковими та мають однакову схему передачі клієнту.

3. Дохід від реалізації визнається коли (або у міру того, як) Підприємство задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

4. Підприємство передає контроль над товаром або послугою з плином часу, і, отже, задовольняє зобов'язання щодо виконання та визнає дохід з часом, якщо виконується один з таких критеріїв:

1) клієнт одночасно отримує та споживає вигоди, що надаються Підприємством у процесі виконання;

2) виконання Підприємством створює або вдосконалює актив (наприклад, незавершене виробництво), який контролюється клієнтом у процесі створення або вдосконалення активу;

3) виконання Підприємством не створює активу з альтернативним використанням для Підприємства і Підприємство має юридично обов'язкове право на отримання платежу за виконання, завершене до сьогодні.

5. У всіх інших випадках дохід визнається в певний момент часу, коли зобов'язання щодо виконання повністю виконано.

6. Підприємство виділяє наступні суттєві види доходів від реалізації - корабельний збір, каналний збір, причальний збір, санітарний збір, якірний збір, послуги із забезпечення лоцманського проведення суден, послуги з регулювання руху суден, плата за послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні Підприємства, плата за послуги із забезпечення проведення криголамних робіт, послуги за вільними цінами (тарифами) справляються згідно затверджених Підприємством цін (тарифів) відповідно законодавства.

7. Підприємство визнає доходи за портовими зборами на дату виходу судна з акваторії морського порту з урахуванням особливостей, щодо причального, якірного та каналного збору.

8. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно причального, з суден, що здійснюють роботу та/або відстій у межах морського порту та не вибувають за межі акваторії морського порту, на останню дату кожного календарного місяця або на дату виходу судна з акваторії морського порту.

9. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно якірного, з суден, що здійснюють роботу та/або відстій у межах морського порту та не вибувають за межі акваторії морського порту, на 30-й день стоянки судна та на останню дату кожного календарного місяця, починаючи з 31-го дня стоянки судна, або дату виходу з акваторії морського порту.

10. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно каналного за кожне проходження суден каналом Дунай - Чорне море на баровій частині гирла Новостамбульське (Бистре), Бузько – Дніпровсько - лиманським каналом (далі - БДЛК), Херсонським морським каналом (далі - ХМК), Керч-Єнікальським каналом (далі - КЄК) відповідно до інформації служби регулювання руху суден.

11. Визнання доходу оформлюється первинним документом з зазначення обов'язкових реквізитів відповідно до пункту 2 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Для портових зборів,

послуг із забезпечення лоцманського проведення суден, послуг з регулювання руху суден первинним документом є рахунок [22, ст.9].

12. Якщо послуга надана не в повному обсязі станом на звітну дату, то дохід визнається відповідно до ступеня завершеності операції з надання послуг або у міру виконання операції з надання послуг у випадку дотримання умов зазначених вище у пункті 3 даного розділу.

13. Дохід від реалізації визнається в сумі грошової винагороди, на яку Підприємство очікує мати право в обмін на передачу домовлених товарів чи послуг (задоволення зобов'язань до виконання за контрактом).

14. У випадку доходів сплачених авансом в іноземній валюті, дохід від реалізації визнається в сумі, визначеній за курсом іноземної валюти на дату отримання авансу.

15. Дохід від реалізації визнається у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) за вирахуванням податку на додану вартість, інших непрямих податків і очікуваних знижок (якщо такі пропонуються).

16. Підприємство визнає дохід від корабельного збору за вирахуванням 10% фінансування заходів з функціонування та розвитку системи пошуку і рятування в морському пошуково-рятувальному районі, що перераховуються КП «Морська пошуково-рятувальна служба» відповідно до законодавства, та які не включаються до складу собівартості Підприємства.

17. Підприємство визначає доходи майбутніх періодів як грошові кошти, отримані Підприємством до моменту надання ним послуг або виконання робіт, які, як очікується, Підприємство буде надавати протягом декількох звітних періодів у майбутньому.

18. Основна відмінність доходів майбутніх періодів від авансів отриманих полягає в тому, що доходи майбутніх періодів відносяться на доходи в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) рівномірно протягом декількох звітних періодів, в яких Підприємство надає послуги / виконує роботи, в той час як аванси отримані зазвичай закриваються однією операцією (відвантаження продукції або одноразове надання послуги / виконання роботи, тощо) і, відповідно,

доходи по ним визнаються в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) Підприємство в одному звітному періоді. Доходи майбутніх періодів відображаються в обліку в тих випадках, коли фактичне обчислення доходів не збігається за часом з визнанням такого доходу. До доходів майбутніх періодів відносяться, зокрема доходи у вигляді отриманих авансових платежів за річні перепустки.

Варто зазначити, що МСФЗ 15 «Доходи від угод з клієнтами», за яким керується бухгалтерський облік доходів та витрат у ДП «Адміністрація морських портів України», встановлює загальні принципи обліку та представлення інформації про доходи, отримані від угод з клієнтами. Вимоги НП(С)БО, зокрема Стандарту бухгалтерського обліку 15 «Дохід», також містять відповідні принципи обліку та представлення інформації про доходи.

Згідно з національними та міжнародними стандартами, існують певні відмінності у представленні інформації про доходи компанії у фінансовій звітності.

НП(С)БО 15 визначає доходи як збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу, за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників [3, п.7]. Натомість, якщо керуватись МСБО (IAS) 18, то він визначає доходи як валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження [4, п.7]. Тобто можна відзначити, що МСБО (IAS) 18 не враховує збільшення активу та зменшення зобов'язань, а розглядає виключно зростання власного капіталу, що, у свою чергу, може впливати на методику облікового відображення господарських операцій.

Проаналізувавши НП(С)БО 15, МСБО 18 та МСФЗ (IFRS) 15, можна побачити, що умови визнання доходу від реалізації товарів та надання послуг за НП(С)БО 15 та МСБО (IAS) 18 подібні. Але НП(С)БО 15 передбачає деякі критерії невизнання доходу, які міжнародні стандарти не враховують. За національними стандартами доходами не визнаються: сума попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг); сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг); сума

завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором; надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Натомість повністю новим для української облікової практики є порядок визнання доходу, визначений МСФЗ (IFRS) 15. В даному стандарті подано нову єдину для різних типів операцій п'ятиступінчасту модель визнання доходів від договорів з клієнтами:

- 1) визнання відповідного договору;
- 2) визнання окремих зобов'язань щодо виконання договору;
- 3) визначення ціни операції;
- 4) розподіл ціни операції;
- 5) визнання виручки в момент виконання або за ступенем виконання зобов'язань за договором [21].

Щодо визнання доходу від надання послуг, то у НП(С)БО 15 визначено порядок визнання доходу, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на кінець звітного періоду та наведено порядок визначення ступеня завершеності операції з надання послуг. Також цим стандартом встановлено, що у випадку неможливості достовірної оцінки результату операції, яка передбачає надання послуг, дохід має визнаватися в обсязі, що не перевищує визнані витрати, які підлягають відшкодуванню [3, п.10].

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ» В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

2.1 Документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій

Усі господарські операції, у тому числі і надання послуг, відображаються в бухгалтерському обліку методом їх суцільного і безперервного документування [23, п.1.3]. Документування в обліку - це процес відображення об'єктів бухгалтерського обліку (господарських засобів, коштів, джерел їх утворення та господарських процесів) у первинних бухгалтерських документах (рахунках, накладних, чеках, ордерах тощо) після або в момент завершення операцій з ними. Документування є способом суцільного та безперервного відображення господарських операцій за допомогою бухгалтерських документів. Цей процес є важливим елементом методу бухгалтерського обліку. Документування дозволяє зберігати інформацію про господарські операції та забезпечує її достовірність та повноту.

Підставою для обліку господарських операцій є первинний документ. З метою контролю та спрощення обробки даних зведені облікові документи можуть складатися на основі первинних документів. Первинні документи можуть бути складені в паперовій або електронній формі та повинні мати необхідні обов'язкові реквізити [22 ст.9 п.2].

Основними видами діяльності Бердянської філії «Адміністрації морських портів України» є допоміжне обслуговування водного транспорту (код – 52.22) та

транспортне оброблення вантажів надання послуг (код – 52.24) та інші види діяльності, що пов'язані із обслуговування морських суден.

Чинним законодавством не передбачені будь-які типові документи для оформлення операцій з надання (отримання) послуг. Як правило, таким документом є акт наданих послуг. Акт може бути складено як в паперовій так і в електронній формі.

Згідно «Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24 травня 1995р. № 88», первинні документи повинні мати такі обов'язкові реквізити: «найменування підприємства, установи, від імені яких складений документ, назва документа (форми), дата складання, зміст та обсяг господарської операції, одиниця виміру господарської операції (у грошовому та за можливості у натуральних вимірниках), посади і прізвища (крім первинних документів, вимоги до яких встановлюються Національним банком України) осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення, особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції» [23, п 2.3].

Для того аби створити акт про надані послуги в програмі 1С користувачу необхідно переконатися в тому, що було правильно вказано ціни в довіднику номенклатури (тобто у тому, з якого данні будуть занесені в акті).

Для цього необхідно перейти в довідник номенклатури, далі потрібно знайти картку для консультаційних послуг. У цій картці є закладка «ціни», де і належить перевірити наявність всіх необхідних видів цін для цього виду послуги.

Після того як було перевірено всі ціни, а також бухгалтери переконалися в тому, що є всі необхідні види послуг і вони правильні, потрібно створити рахунок на оплату покупця, без якого не вдасться сформувати повний комплект пов'язаних документів за актом виконаних послуг або робіт. Для цього потрібно вказати реквізити, вибрати послугу і не забути вказати потрібний вид ціни. Щойно перераховані вище процеси виконані, можна записувати готовий документ [24] (рис 2.1).

Приклад готового акту про надання послуг на Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України» наведено у додатку Б.

Будь які акти про надання робіт та послуг неможливо створити без здійснення відповідної кореспонденції рахунків у бухгалтерській програмі.

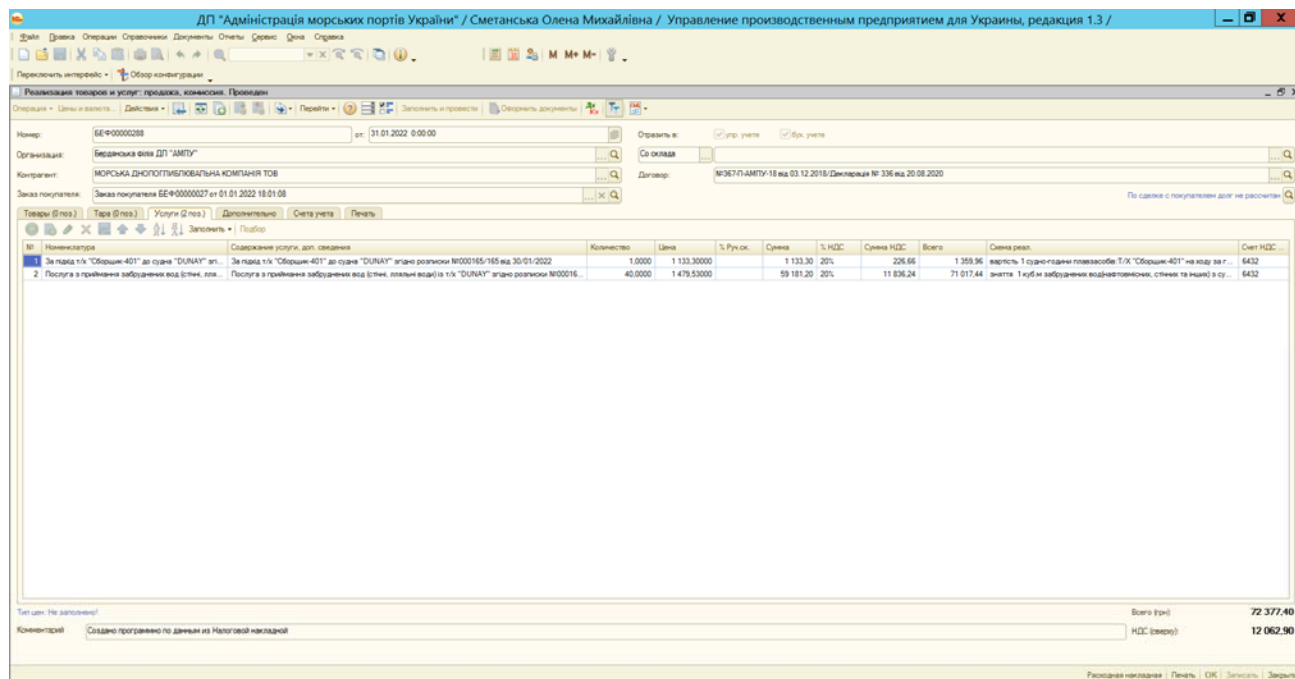

Рисунок 2.1 – Відображення акту виконаних послуг в 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

На Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України» накопичення доходів від основної діяльності здійснюють на кредиті 703 субрахунку «Дохід від реалізації робіт і послуг», що у свою чергу, розкриває виконання робіт і надання послуг, узагальнення інформації про доходи від реалізації робіт і послуг.

Відповідно до принципу подвійного запису, суть якого полягала у тому, що будь-яку операцію відображали двічі – один раз за дебетом одного рахунку, інший раз – за кредитом іншого, за дебетом, для відображення доходів від основної діяльності використовують субрахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями», що призначено, відповідно, для обліку розрахунків з вітчизняними покупцями за реалізовані продукцію, товари, виконані роботи, та надані послуги [25, с.26].

Варто зазначити, що одразу після здійснення проведення по відображенню доходів від основної діяльності за дебетом 361 та кредитом 703 рахунків

здійснюється друге проведення з відображення податкових зобов'язань: дебет 703 субрахунку «Дохід від реалізації робіт і послуг» та кредит 641 «Розрахунки за податками» (рис. 2.2).

Период	Документ	Счет Дт	Субkonto Дт	Кол-во	Налог-наим. Дт	Счет Кт	Субkonto Кт	Кол-во	Налог-наим. Кт	Сумма
31.01.2022 0:00:00	361	703	МОРСЬКА ДИЛОПІТІВЛЮВАЛЬНА КОМПАНІЯ ТОВ №027-П/АМПУ-18 від 03.12.2018/Декларация № 336 від 20.08.2020 Заказ покупателя БЕ#00000027 от 01.01.2022 18.01.08			641	МОРСЬКА ДИЛОПІТІВЛЮВАЛЬНА КОМПАНІЯ ТОВ №027-П/АМПУ-18 від 03.12.2018/Декларация № 336 від 20.08.2020 Заказ покупателя БЕ#00000027 от 01.01.2022 18.01.08			72 377,40
31.01.2022 0:00:00	2	703	Доход от оказания услуг			641	МОРСЬКА ДИЛОПІТІВЛЮВАЛЬНА КОМПАНІЯ ТОВ №027-П/АМПУ-18 від 03.12.2018/Декларация № 336 від 20.08.2020 Заказ покупателя БЕ#00000027 от 01.01.2022 18.01.08			12 962,90

Рисунок 2.2 – Визнання доходів від основної діяльності в програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Згідно рисунку 2.2 проведення з відображення податкового зобов'язання відбувається за дебетом 703 та кредитом 643 «Податкові зобов'язання» рахунків. Звернемо увагу на субрахунок 643. Згідно з Інструкцією до Плану рахунків № 291, а також п. 1.2 Інструкції № 141 у загальному випадку цей субрахунок використовується при отриманні підприємством попередньої оплати (авансів) від покупців або замовників. На дату отримання авансу суми податкових зобов'язань з ПДВ відображаються за дебетом субрахунку 643 у кореспонденції з кредитом субрахунку 641/ПДВ (рис 2.3) [26].

Субрахунок 362 «Розрахунки з іноземними покупцями», як правило використовують для обліку розрахунків з організаціями, що є морськими агентами.

Морський агент – суб'єкт господарювання, який відповідно до договору морського агентування діє від імені та за дорученням

судновласника/фрахтувальника, як постійний представник судновласника/фрахтувальника, та за винагороду надає послуги в галузі торговельного мореплавства [27, п.8].

The screenshot shows a table with columns: Период, Документ, Организация, Счет Дт, Субъект Дт, Количество, Налог. назн. Дт, Валюта Дт, Сумма (в т.ч.) Дт, Вал. сумма, Счет Кт, Субъект Кт, Количество, Налог. назн. Кт, Валюта Кт, Сумма (в т.ч.) Кт, Вал. сумма, and Сумма. The table contains one main entry for the period 31.01.2022 0:00:00, representing a VAT calculation for a purchase order from AMPU.

Рисунок 2.3 – Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ в програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Варто зазначити, що у Бердянській філії «Адміністрації морських портів України», як і у кожній філії ДП «АМПУ», разом з доходами від надання послуг відображається доходи від портових зборів, що сплачуються усіма судами, що заходять у порт. Приклад нарахування та відображення портових зборів та податкової накладної до них відображено на рисунках 2.4 – 2.6.

The screenshot shows a detailed breakdown of port dues. The table has columns: №, Номенклатура, Справочная услуга, деп. сведения, Количество, Цена, % Руб.ск., Сумма, % НДС, Сумма НДС, Сумма НДС ф., Всего, Всего руб., Служб. реал., and Счет НДС в/о.

№	Номенклатура	Справочная услуга, деп. сведения	Количество	Цена	% Руб.ск.	Сумма	% НДС	Сумма НДС	Сумма НДС ф.	Всего	Всего руб.	Служб. реал.	Счет НДС в/о
1	Sunday Dues (Службный)	Sunday Dues (Службный)	1,0000	396,04000		396,04	Без НДС			396,04	10 619,69	Службный сбор (БЕФ)	6432
2	Sunday Dues (Корабельный и в.о.у. (Корабельный)	Sunday Dues (Корабельный и в.о.у. (Корабельный)	1,0000	3 683,95000		3 683,99	Без НДС			3 683,99	101 341,24	Корабельный сбор (БЕФ)	6432
3	Administrative Dues (Административный)	Administrative Dues (Административный)	1,0000	242,65000		242,65	Без НДС			242,65	6 675,13	Административный сбор (БЕФ)	6432
4	Tonnage Dues in & out (Корабельный)	Tonnage Dues in & out (Корабельный)	1,0000	2 933,87000		2 933,87	Без НДС			2 933,87	80 708,71	Корабельный сбор (БЕФ)	6432
5	Berth Dues (Гранальный)	Berth Dues (Гранальный)	1,0000	396,04000		396,04	Без НДС			396,04	10 619,69	Гранальный сбор(БЕФ)	6432

Рисунок 2.4 – Нарахування портових зборів в програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Период	Документ	Счет Дт	Субсчета Дт	Количество	Наименов. Дт	Счет Кт	Субсчета Кт	Количество	Наименов. Кт	Сумма
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	362	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	703	Санталий збір		Санталий збір	10 619.69
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	362	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	703	Канальний збір		Канальний збір	101 341.24
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	362	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	642	Адміністративний збір		Адміністративний збір	6 675.13
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	4	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	703	Корабельний збір		Корабельний збір	80 708.71
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	5	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	703	Примачий збір		Примачий збір	10 619.69
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
12.01.2022 0:00:00	Реализация товаров и услуг БЕФ00000329 от 12.01.2022 0:00:00	6	СИВБЕЙ МА ТОВ		USD	362	Зачет аванса покупателя		Зачет аванса покупателя	207 093.04
12.01.2022 0:00:00	Бердська вилка ДП «АМПУ»								Бердська вилка ДП «АМПУ»	
					USD					7 528.11

Рисунок 2.5 – Відображення проведення портових зборів в програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

N	Номер стр.	Наименование	Характеристика	Характеристика	Код	Выкладка	Количество	Ед.	К.	Цена	Сумма без НДС	%	Сумма	% НДС	Сумма НДС	Всего	Дата отгрузки (ввода)	Налоговое назначение	Статья книги продаж
1	1	Верт Дует (Памельний)					1,000	грн	1,000	10 619.69	10 619.69		10 619.69	0%	10 619.69	10 619.69		Пропорц. обл. НДС	5.1. Операции, освобожденные от налогообложения...
2	2	Танкер Дует в б.ов (Корабельний)					1,000	грн	1,000	80 708.71	80 708.71		80 708.71	0%	80 708.71	80 708.71		Пропорц. обл. НДС	5.1. Операции, освобожденные от налогообложения...
3	3	Административ Дует (Адміністративний)					1,000	грн	1,000	6 675.13	6 675.13		6 675.13	0%	6 675.13	6 675.13		Пропорц. обл. НДС	5.1. Операции, освобожденные от налогообложения...
4	4	Санталий Дует (Санталий)					1,000	грн	1,000	101 341.24	101 341.24		101 341.24	0%	101 341.24	101 341.24		Пропорц. обл. НДС	5.1. Операции, освобожденные от налогообложения...
5	5	Санталий Дует (Санталий)					1,000	грн	1,000	10 619.69	10 619.69		10 619.69	0%	10 619.69	10 619.69		Пропорц. обл. НДС	5.1. Операции, освобожденные от налогообложения...

Всего (грн): 209 964.46
НДС (вектор):

Рисунок 2.6 – Створення податкової накладної по портовим зборам в програмі 1С 10% корабельного збору

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Від оподаткування ПДВ звільняються операції з постачання послуг, що надаються іноземним та вітчизняним суднам, які здійснюють міжнародні перевезення пасажирів, їхнього багажу і вантажів та оплачуються ними відповідно

до законодавства України портовими зборами. Відповідно до пункту 197.9 статті 197 ПКУ [5, ст. 197.9].

Вартість послуг, що входять до складу портових зборів, при проходженні судна через пункт (місце) митного оформлення для навантаження (перевантаження) вантажу (посадки пасажирів) або надання з пункту (місця) митного оформлення до вивантаження (частина після розвантаження), є невід'ємною частиною служби міжнародних вантажних (пасажирських) перевезень.

При цьому головною умовою для отримання такої пільги є пред'явлення в порту документа, що підтверджує міжнародне перевезення судна. У разі внутрішніх перевезень послуги, включені до портових зборів, і послуги, що надаються судну, звільняються від ПДВ. Такі підприємства підлягають оподаткуванню ПДВ у звичайному порядку за основною ставкою [28 п.2].

2.2 Практична реалізація системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації

Доходи від основної діяльності філії можна розділити на дві частини:

- Доходи, ставки на які встановлюються Міністерством інфраструктури України. Це стосується семи основних зборів, а також доходи від системи регулювання руху суден.

- Доходи порту, що сплачується за вільними тарифами.

Портові збори - це один з видів доходів, який збирається портом або іншими організаціями, які здійснюють операції з перевезення товарів і пасажирів морським транспортом. Ставки портових зборів встановлюються Міністерством інфраструктури України.

Портові збори справляються в морських портах із суден та плавучих споруд, що плавають під Державним Прапором України та іноземними прапорами.

Портові збори справляються з суден, що заходять для проведення вантажних та/або пасажирських операцій до суб'єктів господарювання, розташованих на внутрішніх водних морських шляхах, віднесених до категорії судноплавних, на які відповідно до Прикінцевих положень Закону України «Про морські порти України» на день набрання чинності цим Законом поширюється визначення терміну «морський термінал».

При справлянні портових зборів акваторія морського порту розглядається як єдиний, наданий у користування адміністрації морських портів України, об'єкт у межах, визначених Кабінетом Міністрів України відповідно до законодавства.

Переміщення суден між частинами акваторії, включеними до меж відповідного морського порту, що супроводжується виходом/входом із/до однієї частини акваторії морського порту та виходом/входом до/з іншої частини акваторії одного й того ж морського порту, вважається переміщенням суден в межах акваторії одного морського порту. Таке переміщення суден в період перебування в морському порту не передбачає додаткового справляння корабельного, санітарного, адміністративного, маякового портових зборів.

Портові збори сплачуються адміністрації морських портів України, крім випадків, визначених постановою «Про портові збори» №-316 від 27.05.2013, а саме:

- причальний збір справляється на користь власника причалу, а якщо причал перебуває у користуванні - на користь відповідного користувача;
- каналний збір справляється на користь власника каналу;
- корабельний збір справляється на користь користувача портової акваторії, а також власника операційної акваторії причалу (причалів), збудованої до набрання чинності Законом України «Про морські порти України»;
- маяковий збір справляється на користь державної установи, що організовує та здійснює навігаційно-гідрографічне забезпечення мореплавства» [10 п.1.2].

Сплата портових зборів у морських портах здійснюється до виходу судна з морського порту, а за транзитний прохід каналами - шляхом попередньої оплати або безпосередньо на вході у канал.

Нарахування портових зборів здійснюється з умовного об'єму судна, який обчислюється в кубічних метрах і дорівнює добутку трьох величин (довжина судна, ширина судна і висота борту судна), зазначених в обмірному свідоцтві (головні розмірення) або документі, що його замінює. При цьому умовний об'єм судна підлягає округленню у такому порядку: до 0,5 кубічного метра округлюється до цілого числа в меншу сторону, а 0,5 кубічного метра і більше округлюється до цілого числа в більшу сторону.

При нарахуванні зборів за добовими ставками час округлюється до 0,5 доби. При цьому час до 0,5 доби приймається за 0,5 доби, а 0,5 доби і більше - за 1 добу.

Для ліхтеровозів, що виконують вантажні операції з ліхтерами на зовнішньому або внутрішньому рейді, портові збори нараховуються з об'єму ліхтерів, зданих ліхтеровозом після прибуття до морського порту і прийнятих ним при виході з нього.

Для суден, що заходять у морські порти України (крім розташованих на річці Дунай) для виконання операцій з навантаження та (або) розвантаження транзитних вантажів, при справлянні портових зборів на умовах, визначених цим пунктом, застосовується знижка у розмірі 50 відсотків від ставок усіх видів портових зборів, крім адміністративного.

Фінансування утримання гідротехнічних споруд в об'ємах, необхідних для підтримання їх паспортних характеристик, здійснюється за рахунок портових зборів, що справляються у морських портах, де розташовані такі гідротехнічні споруди.

Варто зазначити, що кількість та ставка портових зборів, встановлених Міністерством інфраструктури України, є досить високими відносно світового ринку. Так, корабельний збір, буксирування, лоцманська проводка та санітарний збір є стандартними зборами, а от адміністративний збір, система регулювання руху суден, плата капітану порту, плата за охорону та портову інформацію, закриття вихідних клапанів – є незвичними для світового ринку.

Однією із особливостей обліку доходів в філіях ДП «Адміністрація морських портів України» є те, що згідно з Постановою Кабінету Міністрів України

№ 1598 від 24.02.2016 «Про відновлення єдиної системи пошуку і рятування на морі» та наказу Міністерства інфраструктури України № 119 від 25.03.2016 року «Про виконання заходів в відновленні єдиної системи пошуку та рятування на морі», ДП «Адміністрація морських портів України» має забезпечити безперервне фінансування діяльності казенного підприємства «Морська пошуково-рятувальна служба». Це здійснюється шляхом перерахування коштів у розмірі 10% корабельного збору, тобто заходи із пошуку та рятуванню людського життя у відкритому морі на виконання міжнародних зобов'язань здійснюється за рахунок частини портового (корабельного) збору та на безоплатній основі [29 п.5].

В обліку філії це відображається проводкою: Д-т 704 «Вирахування з доходу» К-т 6851 «Розрахунки з іншими кредиторами» з одночасною передачею на розрахунки з ДП «Адміністрація морських портів України» Д-т 6851 «Розрахунки з іншими кредиторами» - К-т 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки» (рис. 2.7).

Бердянська філія ДП "АМПУ"									
Карточка счета 6851 за Январь 2022 г.									
Выводимые данные:		БУ (данные бухгалтерского учета)							
Отбор:		Контрагенты Равно "АМПУ ДП"							
Период	Документ	Аналитика Дт	Аналитика Кт	Дебет		Кредит		Текущее сальдо	
				Счет		Счет			
Сальдо на начало									0,00
31.01.2022	Прочие затраты БЕФ00000003 от 31.01.2022 18:00:00 Прочие затраты	АМПУ ДП Наказ 10% корабельного збору <...>	АМПУ ДП АВИЗО №482 от 31.01.2022 Передача 10% корабельного збору (МПРС)	6851	210 313,26	683		Д	210 313,26
31.01.2022	Операция (бухгалтерский и налоговый учет) БЕФ00000010 от 31.01.2022 23:59:59	Корабельний збір <...><...>	АМПУ ДП Наказ 10% корабельного збору <...>	704		6851	210 313,26		
Обороты за период и сальдо на конец					210 313,26		210 313,26		0,00

Рисунок 2.7 – Відображення кореспонденції з нарахування забезпечення на КП «МПРС»

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Крім портових зборів є ще перелік спеціалізованих послуг, що надаються у морському порту, та які також підлягають державному регулюванню. Цей перелік визначено Постановою Кабінет Міністрів України № 405 від 03.06.2013 року. А саме:

- забезпечення лоцманського проведення;
- регулювання руху суден;
- забезпечення проведення криголамних робіт;
- забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України, крім причалу, що використовується портовим оператором на підставі договору оренди, концесії, спільної діяльності, укладеного відповідно до законодавства.

Тарифи на ці послуги затверджені Наказом Міністерства інфраструктури України від 18.12.2015 року № 541 «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні Адміністрації морських портів України» (далі – наказ № 541), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22.12.2015 за № 1608/28053.

Сплата за послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу здійснюється портовим оператором за ставками за ці послуги, визначеними Додатком 2 до цих Тарифів, державному підприємству «Адміністрація морських портів України» [30, п.2].

Портовий оператор (стивідорна компанія) - це суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію морського терміналу, проводить вантажні операції, обслуговування та зберігання вантажів, обслуговування суден і пасажирів, а також інші пов'язані з цим види господарської діяльності [31 п.2.1].

Нарахування плати за послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні Адміністрації морських портів України, здійснюється при виконанні портовим оператором навантажувально-розвантажувальних робіт із використанням причалу в межах його паспортних характеристик (довжини та ширини).

Розрахунок вартості послуг із забезпечення доступу портового оператора до причалу, здійснюється за кількість вантажу, яка пройшла через причал у процесі навантаження або вивантаження на борт або з борту судна або плавучої споруди, із залученням засобів, що перебувають у власності або використовуються портовим

оператором для виконання навантажувально-розвантажувальних робіт і які розміщено у межах причалу або над причалом (конвеєри, трубопроводи) [30 п.3].

Послуги із забезпечення доступу до причалу портового оператора оподатковуються ПДВ у загальновстановленому порядку за ставкою 20 відсотків, оскільки не належать до послуг, що безпосередньо пов'язані з транзитом вантажів.

Серед послуг, що надаються за вільними цінами можна виділити наступні:

- **Зняття забруднюючих речовин** – це процес очищення стічних вод, які відводяться з суден та інших джерел, що можуть містити забруднюючі речовини, перед їх відведенням в море або інші природні водойми. Процес зняття забруднюючих речовин може включати в себе механічну очистку, хімічну обробку, фізико-хімічну обробку та інші методи, залежно від характеру забруднення та обсягу очищуваних стічних вод. Після очищення стічні води можуть бути повернуті в море або використані для інших цілей, наприклад, для зрошення територій або вирощування рослин.

- **Бункерування водою** – це процес заправки судна прісною водою. Цей процес може проводитися під час зупинки судна в порту для поповнення запасів прісної води. Зазвичай це робиться за допомогою спеціального обладнання, що забезпечує забір води з джерела, її очищення та транспортування на судно. Процес бункерування водою є одним з елементів логістики суднової компанії, яка забезпечує оптимальний розподіл ресурсів для забезпечення ефективної роботи судна відповідно до його маршруту та завдань.

- **Підключення до електропостачання** – це процес забезпечення електричної енергії для суден, які перебувають в порту, за допомогою зовнішньої електричної мережі порту.

Цей процес зазвичай здійснюється з метою зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферу, що утворюються в результаті роботи дизельних генераторів, які забезпечують електропостачання суден у рейсі. Підключення суден до стаціонарних джерел електропостачання може бути вигідним як для морських портів, так і для суден, оскільки воно дозволяє зменшити витрати на паливо та енергію та забезпечує більш чисте та екологічне навколишнє середовище.

Для забезпечення підключення до електромережі порту можуть використовуватися спеціальні швидкознімні електричні кабелі та контейнерні станції електропостачання, які можуть бути переміщені між різними суднами. Зазвичай, процес підключення до електромережі порту контролюється морською адміністрацією та регулюється відповідними стандартами та вимогами щодо енергоефективності та екологічної безпеки.

- **Зняття льяльних вод** – це процес відведення та очищення вод, що містять відходи людської життєдіяльності та інші забруднюючі речовини, що накопичуються на суднах під час їх перебування в порту.

Льяльні води - це стічні води, які відводяться з палуб судна та містять забруднення, такі як масла, топливо, смоли, фекальні стоки та інші речовини. Ці води можуть бути потенційно небезпечними для довкілля, тому вони підлягають обов'язковому збору та очищенню від забруднень перед їх відведенням в море.

Процес зняття льяльних вод включає в себе використання спеціального обладнання, такого як насоси та системи очищення стічних вод, які дозволяють збирати та очищати води перед їх відведенням в море. Цей процес підлягає регулюванню законодавством та регулятивними вимогами з метою забезпечення захисту морського середовища від забруднення та збереження морської біорізноманітності

- **Виписка перепусток для пішохідного та автомобільного заїзду на територію порту** – це документ, який дозволяє особам та транспортним засобам отримати доступ на територію порту.

У залежності від правил та вимог, які діють у конкретному порту, процедура отримання перепусток може відрізнятися. Зазвичай, процедура видачі перепусток пов'язана з необхідністю контролювати доступ до обмежених зон порту, забезпечення безпеки та попередження несанкціонованого доступу на територію порту.

Для надання послуг за вільними цінами, на підприємстві розробляються калькуляції, в яких розраховують ціни на кожну послугу, і вводять окремим наказом у Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України» і інших філіях.

Приклад відображення заявки на зняття льяльних вод у програмі E-DOC наведено на рисунку 2.8.

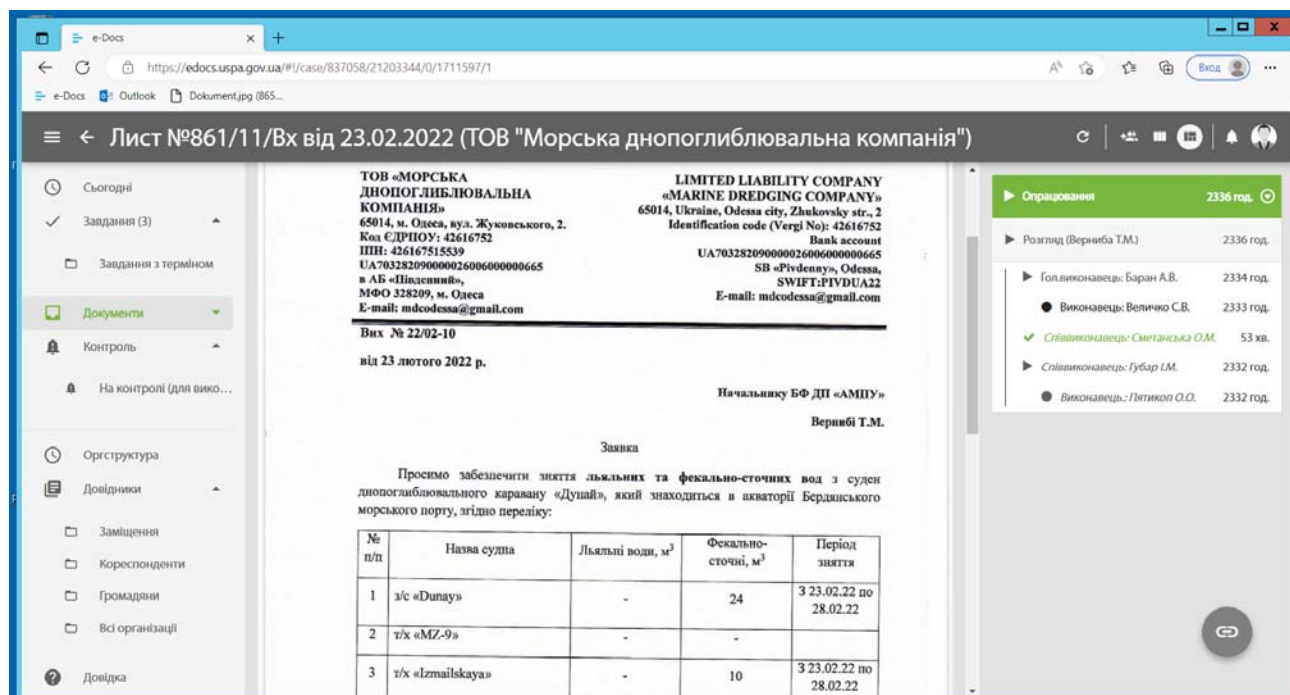

Рисунок 2.8 – Заявка на зняття льяльних вод у програмі E-DOC

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Перед виконанням послуг контрагент звертається до філії і надає заявку з переліком послуг які він потребує. Вона може надаватися в електронному вигляді через систему E-DOC або в паперовій формі, але вся інформація все одно реєструється в E-DOC.

Після надання відповідних послуг формується акт про надання послуг. В програмі 1С цей акт формується у закладці «послуги». Функціональність програми дозволяє зручно та швидко створювати та зберігати акти про надання послуг у централізованому місці, що полегшує процес обліку та аналізу даних про надання послуг. Крім того, програма 1С дозволяє налаштувати друк та експорт акту про надання послуг у різних форматах, що забезпечує більшу гнучкість та зручність в роботі з цим документом. Цей документ може бути використаний як підтвердження факту надання послуги, а також як основа для виписки рахунку на оплату. Приклад формування послуг за вільними цінами на рисунку 2.9.

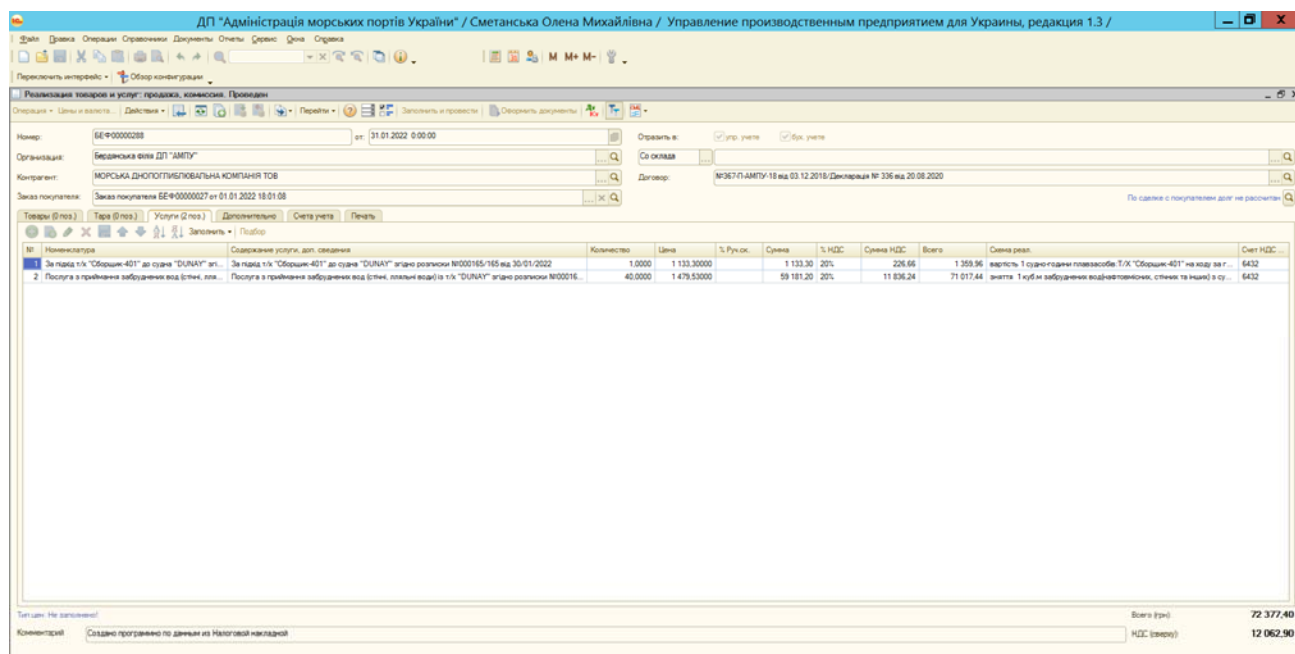

Рисунок 2.9 – Формування наданих послуг у програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Після проведення документу здійснюється перевірка правильності кореспонденції рахунків на закладці «журнал проводок (бухгалтерський облік)». Приклад відображення показано на рисунку 2.10.

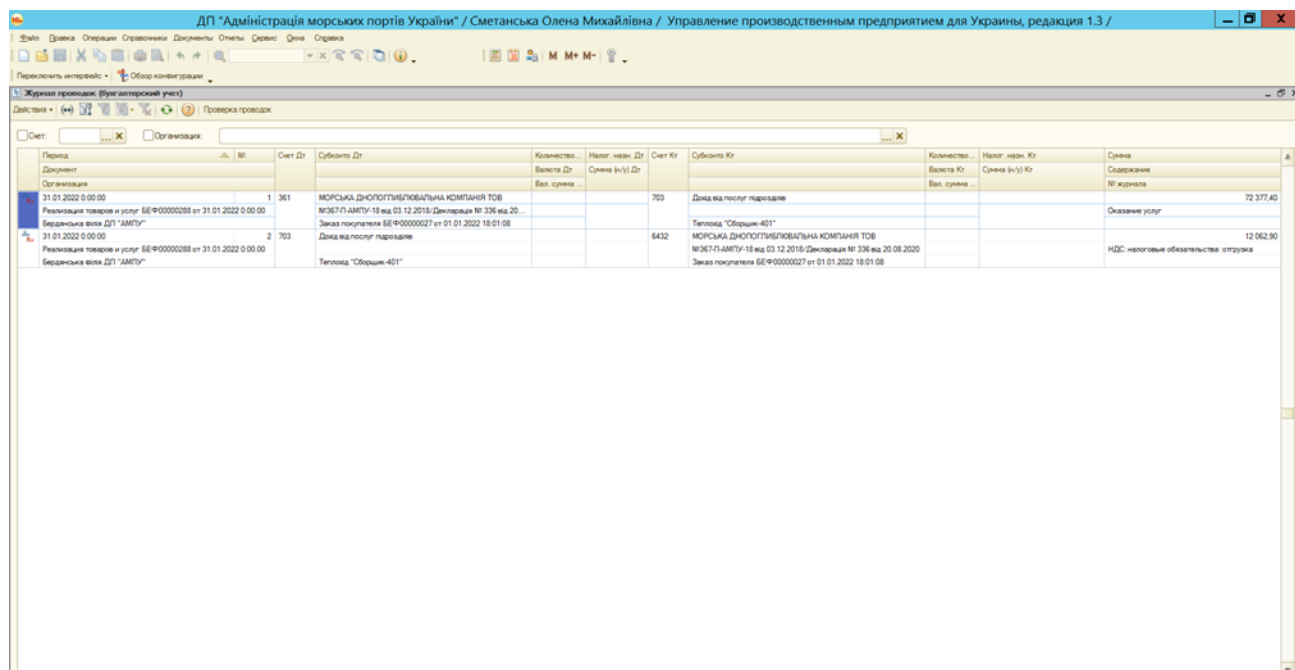

Рисунок 2.10 – Журнал проведення у програмі 1С

Джерело: згруповано за інформацією БФ ДП «АМПУ»

Варто зазначити, що усі послуги за вільними тарифами оподатковуються за загальною ставкою ПДВ у 20%.

2.3 Організація бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій

Бухгалтерський облік доходів є однією з найважливіших функцій бухгалтерської служби підприємства. Його основна мета полягає в тому, щоб забезпечити достовірний облік доходів та їх контроль.

Організація бухгалтерського обліку доходів на підприємстві повинна бути структурованою та систематизованою. Основні етапи організації такого обліку на підприємстві наступні:

1. Встановлення правильної класифікації доходів. Це передбачає розробку єдиного кодифікатора доходів, який містить в собі всі можливі види доходів, що отримуються підприємством.

2. Розробка методики обліку доходів. Вона повинна передбачати порядок документування та реєстрації доходів, а також механізми контролю за їх правильністю.

У ДП «Адміністрація морських портів України» методика обліку доходів детально розкрита в обліковій політиці, що у свою чергу, детально проаналізовано у пункті 1.4.

3. Визначення відповідальних осіб за облік доходів. Кожен працівник, що займається цим питанням, повинен мати чіткі інструкції щодо своїх обов'язків та відповідальності.

4. Впровадження автоматизованих систем обліку, оскільки автоматизація є продовженням еволюції бухгалтерського обліку на підприємстві. Коли бухгалтерський облік припинив задовольняти потреби користувачів в оперативній інформації, виникла необхідність ведення його із застосуванням комп'ютерних систем і технологій [32, с.1].

На підприємстві застосовують велику кількість програм призначених як для ведення обліку і подання звітності, так і для комунікації між Міністерством інфраструктури України та всеереди адміністрації між різними філіями.

Використання таких програм дозволяє підприємству забезпечити точний та своєчасний облік доходів, що є важливим фактором для успішної діяльності та розвитку підприємства.

5. Забезпечення контролю за правильністю обліку доходів. Для цього необхідно проводити періодичні перевірки та аналізувати відхилення від планових показників.

6. Підготовка звітності про доходи. Це передбачає складання звітів про доходи та їх розшифрування, що дозволяє відстежувати динаміку змін доходів та визначати перспективи їх розвитку.

У бухгалтерській звітності функцію відображення доходів або збитків покладено на Форму № 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)» а на Бердянській, як і в усіх інших філіях ДП «АМПУ» додатково складають «Примітки до фінансової звітності» Форма-5 та «Звіт про доходи від портових зборів», приклад якого наведено у додатку В.

7. Дотримання законодавства та стандартів обліку доходів. Бухгалтерський облік доходів повинен відповідати вимогам чинного законодавства та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

8. Забезпечення конфіденційності даних. Організація бухгалтерського обліку доходів повинна передбачати заходи щодо захисту конфіденційності даних про доходи підприємства та його клієнтів.

9. Навчання та розвиток персоналу. Бухгалтерський облік доходів потребує наявності кваліфікованих фахівців, які постійно вдосконалюють свої знання та навички.

10. Систематичне вдосконалення процесів обліку. Організація бухгалтерського обліку доходів повинна постійно вдосконалювати свої процеси, щоб забезпечувати максимальну точність та ефективність обліку.

На Форму № 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)». (Додаток Г) у бухгалтерській звітності покладено функцію відображення доходів або збитків підприємства. Елементи доходів на підприємстві найкраще розглядати

з позиції розгляду аналітики доходів від основної діяльності, що включаються в рядок 2000 розділу І. «Фінансові результати» у Формі № 2.

В програмі 1С є можливість на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт, послуг» обліковувати та групувати доходи відповідно до виробничих підрозділів, що їх надають (Додаток Д).

В разі необхідності є можливість і для ще більшої деталізації. Для прикладу, до доходів в розрізі номенклатури:

- Відділ гідротехнічних та інженерних споруд:

- забезпечення доступу ПО до причалів;
- тимчасове розміщення автомобільних вагів;

- Сектор з реєстрації та контролю:

- дохід від заїзду автотранспорту на територію;
- дохід від оформлення перепусток;

- Ділянка зв'язку: за послуги зв'язку АТС- 62;

- Електротехнічна ділянка: за обслуговування електромереж;

- Сантехнічна ділянка: за послуги холодного водопостачання, водовідведення;

- Монтери колій -утримання залізнич колій, за заїзд вагонів;

- Генічеський портопункт:

- доходи по п/п Генічеськ;
- за обслуговування електромереж Генічеськ;

- Служба морської безпеки:

- дохід БМтаЕБ за надання інформаційних послуг агентським компаніям;
- дохід від перевірки суден фахівцями СМБ;

Така деталізація допомагає при заповненні різних форм фінансової та статистичної звітності. Наприклад, таких як «Примітки до фінансової звітності» Форма-5 та «Звіт про кошти від портових зборів», приклад якого наведено у додатку І.

В «Примітках до фінансової звітності» Форма-5 в таблиці 1 «Доходи від основної діяльності» відображають інформацію в розрізі основних доходів

підприємства. Розглянемо на прикладі даних таблиці 1 «Доходи від основної діяльності» за 1 квартал 2022 року (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Розкриття доходів від основної діяльності

1 «Доходи від основної діяльності»		
1.1	Корабельний збір (сума без 10% МПРС)	3 420 574
1.2	Канальний збір	4 729 847
1.3	Причальний збір	538 591
1.4	Санітарний збір	567 139
1.5	Якірний збір	-
1.6	Лоцманські послуги	-
1.7	Послуги регулювання руху суден	-
1.8	Забезпечення проведення криголамних робіт	20 367
1.9	Послуга із забезпеченням доступу портового оператора до причалу	-
1.10	Дохід від інших послуг	2 326 941
	<i>в тому числі:</i>	
1.11	<i>Дохід від продажу алкоголю та алкогольних напоїв</i>	-
1.12	<i>Дохід від продажу продуктів харчування та напоїв</i>	-
1.13	<i>Дохід від надання послуг з обробки і передачі даних</i>	4 927
1.14	<i>Дохід від надання послуг телефонного кабельного зв'язку</i>	251
1.15	<i>Дохід від надання поліграфічних послуг</i>	-
1.16	<i>Дохід від надання послуг з підтримки і експлуатації інформаційних технологій</i>	-
1.17	<i>Дохід від надання кімнат для розміщення</i>	-
1.18	<i>Дохід від інших послуг</i>	2 321 763
1.19	Всього	11 603 459

Джерело: розроблено автором за даними фінансової звітності підприємства

Сума в рядку 1.19 «Всього» таблиці I «Приміток до фінансової звітності» відповідає рядку 2000 Форми 2 «Чистий дохід від реалізації продукції(товарів, робіт, послуг)».

А суми доходів від портових зборів відображених в рядках 1.1-1.5 таблиці I «Приміток» відповідають сумах відповідних портових зборів відображених в «Звіті по кошти від портових зборів за відповідний період в графі «Нарахована сума портових зборів (без ПДВ)».

2.4 Шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій

У зв'язку зі зростанням обсягів діяльності та значними обсягами фінансових операцій, ефективний облік доходів стає важливим елементом управління підприємством. Оскільки доходи є основним показником фінансового стану підприємства, недостатня ефективність системи їх обліку може призвести до серйозних проблем, які можуть негативно вплинути на фінансові показники підприємства. У цьому контексті, необхідно акцентувати увагу на визначенні шляхів удосконалення системи обліку доходів на Бердянській філії «Адміністрації морських портів України», щоб забезпечити стабільну та ефективну роботу підприємства в умовах зростаючого обсягу діяльності та фінансових операцій.

Одним з основних шляхів удосконалення системи обліку доходів на Бердянській філії «Адміністрації морських портів України», є те, що одним з найбільш критичних елементів є програмне забезпечення, яке використовується для обліку доходів. В даному випадку, програмне забезпечення «1С:Підприємство», може не відповісти вимогам сучасним вимогам зростаючої діяльності та обсягів фінансових операцій, що призводить до проблем і недоліків у системі обліку доходів.

Таким чином, одним з головних шляхів удосконалення системи обліку доходів може бути заміна програмного забезпечення «1С:Підприємство» на більш потужне та функціональне програмне забезпечення, яке забезпечує надійний та ефективний облік доходів.

Питання відмови українських компаній від програми 1С обговорюється вже не перший рік. Якщо охарактеризувати коротко, то це питання економічного суверенітету та кібербезпеки України, і всі визнають і розуміють необхідність відходу від програмного забезпечення з російським «корінням». Однак, коли

доходить до справи, багато компаній обирають шлях найменшого опору і продовжують використовувати старі інструменти.

Вперше питання про доцільність використання російського програмного забезпечення в Україні було піднято в 2014 році. Тоді 1С була заборонена для використання в українських державних організаціях через російську агресію. На тлі перших санкцій російські розробники навіть створили нібито новий продукт під назвою BAS, який просували на нашому ринку як польську розробку.

Хоча відмова від 1С та її похідних може здатися насамперед етичним рішенням, проблема лежить набагато глибше. Наприклад, російський уряд включив 1С до переліку системоутворюючих підприємств.

Основні ризики від використання «1С:Підприємство»:

1. Деякі інструменти не працюватимуть належним чином без офіційних оновлень програмного забезпечення.
2. Якщо програма одного дня перестане працювати, внутрішні процеси можуть зупинитися або бути порушені.
3. Аналітична інформація може бути стерта і повинна бути відновлена вручну.
4. Внутрішня інформація може бути витоком і використана проти компанії та української економіки в цілому.

У випадку Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» варто поновити розроблення власного програмного забезпечення, що вже створювалось з метою врахування специфіки обліку на Бердянській філії ДП «Адміністрація морських портів України».

Наступною пропозицією з удосконалення обліку доходів від основної діяльності варто відзначити спрощення системи портових зборів.

Українська портова інфраструктура є доволі посередньою на світовому ринку: логістика є доволі витратною, а кількість портових зборів значно вище ніж у більшості світових портів.

Українські порти отримують дохід від 14 до 20 портових зборів, у той час як у Роттердамі та Антверпені, двох найбільших портах Європи, лише три основні збори сплачуються портовій адміністрації, тоді як послуги буксирування та

лоцманської проводки оплачуються приватним компаніям. У розвинених країнах спостерігається помітна тенденція до скорочення і спрощення зборів.

Отже, оскільки ДП «Адміністрація морських портів України» фактично є монополістом на ринку морських перевезень в Україні, можна з упевненістю сказати, що воно має можливість впливати на кількість та розмір портових зборів, що одноосібно встановлює Міністерство інфраструктури України.

Заміна програми - це складний процес, який потребує підготовки та відповідальності. Навіть якщо нова програма має високу функціональність та зручний інтерфейс, необхідно розуміти, що вона має свої особливості, відмінності від попередньої версії та інші особливості, які потребують додаткової уваги під час її використання.

Таким чином, навчання кадрів стає не менш важливим фактором впровадження нової програми. Це особливо важливо в разі, коли нова програма відрізняється від попередньої версії та має більшу функціональність. Наприклад, якщо нова програма дозволяє виконувати більше операцій, робити аналізи та створювати звіти, співробітникам необхідно вивчити нові функції та операції.

Крім того, навчання кадрів дозволяє зменшити кількість помилок, які можуть виникати в процесі роботи з новою програмою. Навчання допоможе співробітникам швидше адаптуватися до нової програми та забезпечити продуктивну роботу з нею.

Також важливо зазначити, що навчання кадрів має бути постійним процесом, оскільки програми постійно оновлюються та модернізуються. Це означає, що навчання має бути періодичним та регулярним, щоб забезпечити ефективну роботу з програмою та відсутність помилок.

Навчання може бути організоване різними способами, залежно від особливостей організації та нової системи обліку доходів. Наприклад, це може бути проведено через тренінги в формі лекцій або практичних занять, де працівники будуть мати можливість самостійно працювати з системою та вирішувати завдання.

Навчання також може бути організовано через відеоуроки або інструкції, які можуть бути зручними для самостійного навчання працівниками. Крім того, може

бути проведено індивідуальне навчання, де спеціалісти з інформаційних технологій будуть допомагати окремим працівникам зрозуміти нову систему обліку.

Важливо забезпечити, щоб навчання було доступним та зрозумілим для всіх користувачів системи. Також важливо забезпечити підтримку та допомогу для користувачів після завершення навчання, які мають запитання або потребують допомоги з роботою в системі.

ВИСНОВКИ

Виходячи з поставленої мети, у бакалаврській роботі було досліджено особливості системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України». Систематизовано наукові, методичні і практичні положення обліку доходів від основної діяльності та розроблено практичні рекомендації щодо їх удосконалення та можливості використання на підприємстві.

Було виконано усі поставлені завдання, а саме:

- детально розглянуто організаційно-технологічні особливості діяльності філії ДП «Адміністрація морських портів України» та їх вплив на побудову обліку доходів від основної діяльності;

- проаналізовано загальну систему обліку доходів (на базі Бердянської філії ДП «АМПУ»);

- визначено особливості інформаційного забезпечення автоматизованої інформаційної системи, що застосовується на підприємстві;

- проаналізовано облікову політику ДП «Адміністрація морських портів України» щодо доходів від основної діяльності та її відповідність вимогам НП(С)БО;

- досліджено документування операцій з обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» в умовах застосування комп'ютерних технологій;

- досліджено практичну реалізацію системи обліку доходів від основної діяльності підприємства в умовах цифровізації;

- охарактеризовано організацію бухгалтерського обліку доходів на підприємстві та основні його елементи з використанням інформаційних технологій;

- визначено шляхи удосконалення системи обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України» умовах застосування комп'ютерних технологій.

При написанні кваліфікаційної бакалаврської роботи було використано загальнонаукові методи: індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при вивченні економічної характеристики інформаційного забезпечення обліку доходів від основної діяльності; порівняльних оцінок, а також статистико-економічні та вибірковий методи.

Основним джерелом Бердянської філії ДП «Адміністрація морських портів України» є дохід від портових зборів, що збираються портом або іншими організаціями, які здійснюють операції з перевезення товарів і пасажирів морським транспортом.

Портові збори поділяються на:

- корабельний;
- причальний;
- якірний;
- канальний;
- маяковий;
- вантажний;
- адміністративний;
- санітарний;
- та інші, що встановлюються Міністерством інфраструктури України.

Перед прибуттям судна у порт та безпосереднього виконання послуг контрагент оформляє заявку до обраної філії морського порту та подає заявку з переліком необхідних йому послуг. Її можна подати в електронному або паперовому вигляді через систему Е-ДОС, але вся інформація все одно реєструється в Е-ДОС.

Облік основних доходів ведеться на рахунку 703 «Дохід від реалізації робіт, послуг» та має широкую аналітику, що викликана великими розмірами підприємства.

Бердянська філія ДП «Адміністрація морських портів України» використовує велику кількість програмних продуктів для різних цілей: ведення обліку, подання звітності та комунікації всередині підприємства між філіями.

Для ведення бухгалтерського обліку застосовується програма «1С:Підприємство 8.3».

ІАЛС «АМПУ» (інформаційно-аналітична логістична система адміністрації морських портів України). Ця система є частиною «ІАЛС МРТ», що була створена безпосередньо для прямої комунікації підприємств морської галузі з Міністерством інфраструктури України.

М.Е.Дос використовується для створення електронних податкових накладних, декларацій, актів та інших документів, необхідних для здійснення підприємницької діяльності в Україні.

Е-ДОС, на меті якого, є електронний документообіг та подання звітності до контролюючих органів України із застосуванням ЕЦП.

Об'єктом дослідження було обрано фінансово-господарську діяльність ДП «Адміністрація морських портів України» в частині обліку доходів з використанням комп'ютерних технологій.

Предметом дослідження являлась сукупність теоретичних, організаційних та методичних аспектів обліку доходів від основної діяльності на ДП «Адміністрація морських портів України».

Можливими шляхами удосконалення було запропоновано замінити бухгалтерську програму 1С:Підприємство на програму власного виробництва та навчання кадрів для кваліфікованої роботи з нею.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітичні матеріали і пояснювальна записка до звіту про результати господарчо-фінансової діяльності ДП «Бердянський морський торговельний порт» за 2017 рік
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Дата оновлення: 28.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 14.05.2023).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 14.05.2023).
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 01.01.1995 р. Дата оновлення: 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text (дата звернення: 14.05.2023).
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI. Дата оновлення: 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 14.05.2023).
6. Словник фінансово-правових термінів. [за заг. ред. д.ю.н. проф. Л.К. Воронової]. К.: Алерта. 2011. 558 с.
7. Економічна енциклопедія / за ред. С. В. Мочерний та ін. К.: Центр «Академія», 2002. 863 с.
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 14.05.2023).
9. Рахунок 70 бухгалтерського обліку «Доходи від реалізації». Електронний ресурс. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/organizacziya-buxgalterskogo-ucheta/3770-rakhunok-70.html> (дата звернення: 14.05.2023).

10. Про портові збори: затв. Наказом Міністерства інфраструктури України від 27.05.2013 р. №316. Дата оновлення: 25.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0930-13#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

11. Кодекс торговельного мореплавства України від 25.05.1995 № 176/95-ВР. Дата оновлення: 01.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

12. О.А.Волошина, І.А.Кордзаія, С.М.Даценко, А.М.Ульченко Методичні підходи до аналізу доходів підприємства та факторів їх формування. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» 2019. №6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/49.pdf

13. Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки: Наказ затв.Міністерством економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 №205. Дата оновлення: 02.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

14. Програма 1С Підприємство, що це таке?. Електронний ресурс. URL: <https://itez.com.ua/what-is-1c.html> (дата звернення: 14.05.2023).

15. Мінінфраструктури створює єдиний інформаційний простір морського й річкового транспорту. Електронний ресурс. URL: <https://www.unian.ua/economics/energetics/521275-gpu-otrimala-zi-ssha-materiali-spravi-lazarenka-yaku-bude-vivchati-v-ramkah-spravi-proti-timoshenko.html> (дата звернення: 14.05.2023).

16. Менеджер архіву програми М.Е.Дос: як його використовувати?. Електронний ресурс. URL: <https://medoc.ua/faq/menedzher-arhvu-programi-medoc-jak-jogo-vikoristovuvati> (дата звернення: 14.05.2023).

17. М.Е.Дос Корпорація. Електронний ресурс. URL: <https://sys2biz.com.ua/modules/medoc-korporacziya/>

18. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

19. Закон України «Про електронні документи і електронний документообіг». від 22.05.2003 № 851-IV. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

20. E-DOC – новий онлайн сервіс з обміну електронними документами з ЕЦП. Електронний ресурс. URL: <http://rnba.com.ua/Ua/2016/06/e-doc-novyj-onlajn-servis-po-obmenu-elektronnymi-dokumentami-s-ecp/>

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 15 «Дохід від договорів з клієнтами»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.06.2017 р. Дата оновлення: 16.08.2021. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97_15_ukr_2022.pdf (дата звернення: 14.05.2023).

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

23. Про документальне забезпечення записів У бухгалтерському обліку : Положення затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. №88. Дата оновлення: 09.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

24. Акт виконаних робіт в 1С 8.2. Електронне джерело. URL: https://sitis.com.ua/ua/about/articles/akt_vypolnennykh_rabot_v_1s_8_2/ (дата звернення: 14.05.2023).

25. Пасько Т.О. Історія бухгалтерського обліку : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Суми: ВТД «Університетська книга». 2009. 141 с.

26. Облік податкових зобов'язань з ПДВ. Електронне джерело. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2019/april/issue-15/article-43777.html> (дата звернення: 14.05.2023).

27. Порядок справляння, обліку та використання коштів від портових зборів, крім використання коштів від адміністративного збору: затв. наказ Міністерства інфраструктури України від 2021 року. (дата звернення: 14.05.2023).

28. Лист ДПС України від 11.01.13 № 247/5/15-3416. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/listi-dps/pdv/print-62273.html> (дата звернення: 14.05.2023).

29. Про відновлення єдиної системи пошуку і рятування на морі: Постанова затв. Кабінетом Міністрів України від 24.02.2016 р. №158. Дата оновлення 24.02.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/158-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

30. Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України: затв. наказ Міністерства інфраструктури України від 18.12.2015 р. №541. Дата оновлення 13.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-15#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

31 Про затвердження Правил надання послуг у морських портах України: затв. наказ Міністерства інфраструктури України від 05.06.2013 р. №348. Дата оновлення 06.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1401-13#Text> (дата звернення: 14.05.2023).

32. Славкова О.П, Гаркуша С.А. Впровадження автоматизації обліку: вимоги та підхід, випуск 4, 2015. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/219.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

Облікова політика ДП «Адміністрація морських портів України»

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ДП «АМПУ»
«15» 05 2019 № 81/10

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА
державного підприємства
«Адміністрація морських портів України»

**Облікова політика ДП «АМПУ»,
затверджена наказом № 81/10 від 13.05.2019 року**

ХІІІ. Бухгалтерський облік доходів і витрат

1. Класифікація доходів та витрат

Для цілей складання фінансової звітності та бухгалтерського обліку доходів та витрат Підприємство керується наступними нормативними вимогами :

- 1) Концептуальною основою складання та подання фінансової звітності;
- 2) МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»;
- 3) Іншими стандартами у частині окремих видів доходів та витрат.

1. Доходи та витрати на Підприємстві визнаються відповідно до принципу нарахування, при цьому доходи і витрати відображаються у фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів (за винятком тих випадків, коли інші вимоги до визнання доходів та витрат передбачені окремими міжнародними стандартами фінансової звітності). Тому при складанні звітності на Підприємстві обов'язково аналізуються операції, здійснені після звітної дати і до дати затвердження фінансової звітності для визначення періоду, до якого вони відносяться.

2. Для дотримання принципу нарахувань Підприємство здійснює нарахування витрат, щодо яких відсутні первинні документи, за даними показників відповідних очікувань (оціночною вартістю), що підтверджується бухгалтерською довідкою, складеною відповідно до вимог Додатку

3. Після отримання первинних документів Підприємством попередні нарахування витрат за оціночною вартістю корегуються з урахуванням фактичної вартості, зазначеної в первинних документах. Якщо первинні документи отримані після закриття звітного періоду, то в такому разі Підприємство здійснює корегування попередньо визнаних витрат у наступному звітному періоді, порівнюючи оціночну та фактичну вартість таких витрат. Приклад обліку витрат, які понесені у звітному періоді та для яких відсутні первинні документи станом на дату закриття звітного періоду, наведено в Додатку 2 до цієї Облікової політики.

2. Облік доходів від реалізації

1. Підприємство здійснює облік доходів від реалізації (виручки) відповідно до вимог МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

2. При створенні/укладанні контракту Підприємство оцінює товари чи послуги, обіцяні в контракті з клієнтом, і визначає їх як зобов'язання до виконання, які можуть бути представлені як:

- 1) товари чи послуги (або сукупність товарів чи послуг), які є різними;
- 2) серія окремих товарів або послуг, які є по суті однаковими та мають однакову схему передачі клієнту.

3. Дохід від реалізації визнається коли (або у міру того, як) Підприємство задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

4. Підприємство передає контроль над товаром або послугою з плином часу, і, отже, задовольняє зобов'язання щодо виконання та визнає дохід з часом, якщо виконується один з таких критеріїв:

- 1) клієнт одночасно отримує та споживає вигоди, що надаються Підприємством у процесі виконання;
- 2) виконання Підприємством створює або вдосконалює актив (наприклад, незавершене виробництво), який контролюється клієнтом у процесі створення або вдосконалення активу;

- 3) виконання Підприємством не створює активу з альтернативним використанням для Підприємства і Підприємство має юридично обов'язкове право на отримання платежу за виконання, завершено до сьогодні.
5. У всіх інших випадках дохід визнається в певний момент часу, коли зобов'язання щодо виконання повністю виконано.
6. Підприємство виділяє наступні суттєві види доходів від реалізації - корабельний збір, каналний збір, причальний збір, санітарний збір, якірний збір, послуги із забезпечення лоцманського проведення суден, послуги з регулювання руху суден, плата за послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні Підприємства, плата за послуги із забезпечення проведення криголамних робіт, послуги за вільними цінами (тарифами) справляються згідно затверджених Підприємством цін (тарифів) відповідно законодавства.
7. Підприємство визнає доходи за портовими зборами на дату виходу судна з акваторії морського порту з урахуванням особливостей, щодо причального, якірного та каналного збору, викладених нижче.
8. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно причального, з суден, що здійснюють роботу та/або відстій у межах морського порту та не вибувають за межі акваторії морського порту, на останню дату кожного календарного місяця або на дату виходу судна з акваторії морського порту.
9. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно якірного, з суден, що здійснюють роботу та/або відстій у межах морського порту та не вибувають за межі акваторії морського порту, на 30-й день стоянки судна та на останню дату кожного календарного місяця, починаючи з 31-го дня стоянки судна, або дату виходу з акваторії морського порту.
10. Підприємство визнає доходи за портовими зборами, виключно каналного за кожне проходження суден каналом Дунай - Чорне море на баровій частині гирла Новостамбульське (Бистре), Бузько - Дніпровсько - лиманським каналом (далі - БДЛК), Херсонським морським каналом (далі - ХМК), Керч-Єнікальським каналом (далі - КЄК) відповідно до інформації служби регулювання руху суден.
11. Визнання доходу оформлюється первинним документом з зазначення обов'язкових реквізитів відповідно до пункту 2 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Для портових зборів, послуг із забезпечення лоцманського проведення суден, послуг з регулювання руху суден первинним документом є рахунок.
12. Якщо послуга надана не в повному обсязі станом на звітну дату, то дохід визнається відповідно до ступеня завершеності операції з надання послуг або у міру виконання операції з надання послуг у випадку дотримання умов зазначених вище у пункті 3 даного розділу.
13. Дохід від реалізації визнається в сумі грошової винагороди, на яку Підприємство очікує мати право в обмін на передачу домовлених товарів чи послуг (задоволення зобов'язань до виконання за контрактом).
14. У випадку доходів сплачених авансом в іноземній валюті, дохід від реалізації визнається в сумі, визначеній за курсом іноземної валюти на дату отримання авансу.
15. Дохід від реалізації визнається у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) за вирахуванням податку на додану вартість, інших непрямих податків і очікуваних знижок (якщо такі пропонуються).
16. Підприємство визнає дохід від корабельного збору за вирахуванням 10% фінансування заходів з функціонування та розвитку системи пошуку і рятування в морському пошуково-рятувальному районі, що перераховуються КП «Морська пошуково-рятувальна служба» відповідно до законодавства, та які не включаються до складу собівартості Підприємства.
- Правила, визначені в 1-ому абзаці цього пункту, застосовуються до доходу від корабельного збору за грудень 2018 в якості перехідних положень.

Продовження додатку А

17. Підприємство визначає доходи майбутніх періодів як грошові кошти, отримані Підприємством до моменту надання ним послуг або виконання робіт, які, як очікується, Підприємство буде надавати протягом декількох звітних періодів у майбутньому.

18. Основна відмінність доходів майбутніх періодів від авансів отриманих полягає в тому, що доходи майбутніх періодів відносяться на доходи в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) рівномірно протягом декількох звітних періодів, в яких Підприємство надає послуги / виконує роботи, в той час як аванси отримані зазвичай закриваються однією операцією (відвантаження продукції або одноразове надання послуги / виконання роботи, тощо) і, відповідно, доходи по ним визнаються в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) Підприємство в одному звітному періоді. Доходи майбутніх періодів відображаються в обліку в тих випадках, коли фактичне обчислення доходів не збігається за часом з визнанням такого доходу. До доходів майбутніх періодів відносяться, зокрема доходи у вигляді отриманих авансових платежів за річні перепустки.

3. Доходи та витрати від участі в капіталі

Доходи або витрати від участі в капіталі є доходами або збитками від інвестицій в асоційовані або спільні Підприємства, які обліковуються методом участі в капіталі.

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ»

НАКАЗ

«13» 05 2019 р.

№ 81/10

м. Київ

Про затвердження облікової
політики державного підприємства
«Адміністрація морських портів України»

На виконання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (зі змінами) щодо складання фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності та з метою забезпечення ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за Міжнародними стандартами фінансової звітності

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити облікову політику державного підприємства «Адміністрація морських портів України», що додається.
2. Начальникам філій ДП «АМПУ» забезпечити неухильне виконання цього наказу.
3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ ДП «АМПУ» від 03.05.2019 № 74/10 «Про затвердження Положення про облікову політику державного підприємства «Адміністрація морських портів України»».
4. Цей наказ набирає чинності після його погодження з Міністерством інфраструктури України та застосовується з 1 січня 2019 року.
5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. Голови

Р. Вецкаганс

Додаток Б

Акт про надання послуг

А к т № 22090001

здачі-прийняття виконаних робіт (наданих послуг)

31 січня 2022 р.

м. Бердянськ

Ми, що підписалися нижче, представник виконавця, заст. директора ДП "Бердянський морський торговельний порт" з економіки Клименков О.А. з одного боку, та посадова особа Замовника _____ БФ ДП "АМПУ" (АДМІНІСТРАЦІЯ БЕРДЯНСЬКОГО МП), що діє на підставі _____, з іншого боку, склали даний акт про те, що згідно договору №82 від 03/07/2013, Виконавцем були проведені такі роботи (надані такі послуги) (по рахунку №22090001 від 31/01/2022):

Номенклатура товарів/послуг продавця	Од.вим.	Кількість	Ціна	Сума
За відшкодування порту витрат з сплати земельного податку на розкриті ділячки, які займає ВП "Генчеський портпункт" БФ ЛП "АМПУ" за січень 2022р.	м2	13 324,47	0,4538	8 043,98
Разом				8 043,98
ПДВ - Без ПДВ				0,00
Всього з ПДВ				8 043,98

Загальна вартість виконаних робіт (послуг) становить:

Без ПДВ **8043,98 ГРН (Шість тисяч сорок три грн. 98 коп.)**ГДВ **Без ПДВ**Всього з ПДВ **8043,98 ГРН (Шість тисяч сорок три грн. 98 коп.)**

Сторони претензій одна до одної не мають.

Від Виконавця
Заступник директора з економіки

Клименков О.А.

Від Замовника
Керівник

Звіт про портові збори

Бердянська філія ДП "АМПУ"
Звіт про кошти від портових зборів за 2022 рік

1	2	3	4	5	В тому числі						11	12	13	14	Тис. грн.
					Витрати операційної діяльності (без ремонту)	7	8	9	10	Відшкодуваня, що надійшли					
Вид торгового збору	№ рядка	Залишок коштів на початок звітного періоду	Нерахована сума портових зборів (без ПДВ)	Використано коштів портових зборів	Витрати операційної діяльності (без ремонту)	Витрати операційної діяльності в частині ремонту	Витрати на капітальні вкладення	Витрати на погашення зобов'язань за банківськими кредитами, позиками та іншими зобов'язаннями	Суми здійсненої попередньої оплати (авансу) за товари (роботи, послуги)	Відшкодуваня, що надійшли	Розрахункова величина податку на прибуток	Результат за звітний період	Покриття нестачі зборів	Залишок коштів на 01.01.2023	
	01	-28 203,4	4 205,0	2 254,1	2 254,1					11	818,0	1 132,9		-27 070,5	
Корабельний	02	-30 951,7	588,3	327,4	327,4						32,7	228,2		-30 723,5	
Якірний	03														
Канальний	04	-114 812,0	5 203,8	26 762,2	26 762,2						-9 195,8	-12 362,6		-127 174,6	
Маяковий	05														
Санітарний	06	-5 460,7	616,8	1 183,4	1 183,4						-268,6	-298,0		-5 758,7	
Разом	07	-179 427,8	10 613,9	30 527,1	30 527,1						-8 613,7	-11 299,5	0,0	-190 727,3	

Начальник філії

Тарас ВЕРНИБА

Виконавець

Пшенична Н.Я.

Звіт про фінансові результати (форма №2)

Підприємство	БЕРДЯНСЬКА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "АДМІНІСТРАЦІЯ МОРСЬКИХ ПОРТІВ УКРАЇНИ" (АДМІНІСТРАЦІЯ БЕРДЯНСЬКОГО МОРСЬКОГО ПОРТУ)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2023	01	01
			38728360		

(наблюдати)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 556 641	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(38 807 235)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(26 250 594)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 053 590	-
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 008 732)	(-)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(6 618 907)	(-)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(35 824 643)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	164	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(3 594)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(16 439 716)	(-)

Закінчення додатку І

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток 2295		(52 267 789)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(52 267 789)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(52 267 789)	-

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 543 572	-
Витрати на оплату праці	2505	8 840 278	-
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 046 018	-
Амортизація	2515	671 373	-
Інші операційні витрати	2520	5 105 500	-
Разом	2550	24 206 741	-

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Верниба Тарас Михайлович

Головний бухгалтер

Пшенична Надія Яківна

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 70 за 1 квартал 2022 р.

Бердянська філія ДП "АМПУ"

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 70 за 1 квартал 2022 р.

Выводимые БУ (данные бухгалтерского учета)
данние:

Рахунок	Сальдо на начало периода		Обороти за период		Сальдо на кінець периода	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Статті доходів						
Номенклатурні групи						
Подрозділ						
70			12 914 753,75	12 914 753,75		
703			12 494 248,98	12 494 248,98		
Фінансовий результат: закриття доходів			12 023 964,22			
Дохід від відшкодування витрат на утримання орендованих приміщень та прибуд.території			8 513,93	51 083,48		
Бердянська філія ДП "АМПУ"			8 513,93	51 083,48		
Дохід від забезпечення криголамного проведення суден			4 073,44	24 440,63		
Бердянська філія ДП "АМПУ"			4 073,44	24 440,63		
Дохід від послуг підрозділів			456 932,59	2 741 304,29		
Автогосподарство			494,50	2 967,03		
Бердянська філія ДП "АМПУ"			333 338,90	2 000 033,50		
Бригада зі збору, вивозу сміття			11 229,72	67 378,30		
Відділ гідротехнічних та інженерних споруд			9 003,08	54 018,49		
Генічеський портопункт			4 131,32	24 787,92		
Головна диспетчерська			24 534,56	146 916,08		
Ділянка зв'язку			1 673,77	10 042,71		
Електротехнічна ділянка			15 119,08	90 714,47		
Караванна вахта			4 272,10	25 632,61		
Монтери колій			14,77	88,63		
Морський нафтозбірник"МНМС-69"			2 980,41	17 882,46		
Сантехнічна ділянка			4 855,22	29 131,27		
Сектор з реєстрації та контролю			584,60	3 507,48		
Служба морської безпеки			31 749,94	190 499,63		
Теплохід "Сборщик-401"			12 950,62	77 703,71		
Канальний збір				4 729 846,99		
Бердянська філія ДП "АМПУ"				4 729 846,99		
Корабельний збір				3 841 078,96		
Бердянська філія ДП "АМПУ"				3 841 078,96		
Причальний збір			764,80	539 355,44		
Бердянська філія ДП "АМПУ"			764,80	539 355,44		
Санітарний збір				567 139,19		
Бердянська філія ДП "АМПУ"				567 139,19		
704			420 504,77	420 504,77		
Фінансовий результат: закриття доходів				420 504,77		
Корабельний збір			420 504,77			
наказ 10% корабельного збору			420 504,77			
Итого			12 914 753,75	12 914 753,75		

Ім'я користувача:
Аудиту Іванова Лариса

ID перевірки:
1015236335

Дата перевірки:
24.05.2023 22:26:26 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
24.05.2023 22:31:05 EEST

ID користувача:
100005737

Назва документа: Горбач Л.С._Система обліку доходів від основної діяльності Бердянської філії ДП «Адміні...

Кількість сторінок: 58 Кількість слів: 11215 Кількість символів: 88063 Розмір файлу: 2.64 MB ID файлу: 1014912665

30.5% Схожість

Найбільша схожість: 3.64% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1008394543)

28.8% Джерела з Інтернету

411

Сторінка 60

17% Джерела з Бібліотеки

432

Сторінка 71

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

14

Ювілейна 90-а щорічна студентська наукова конференція «ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

(17 квітня – 20 травня 2023 р.)

ТЕЗИ

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

КАФЕДРА АУДИТУ

ПЛАТФОРМА

ІННОВАЦІЙНІ ТА DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

ЗМІСТ

Андрущенко Євгеній Максимович

Перспективи ведення бухгалтерського обліку оплати праці із використанням сучасних інформаційних технологій в умовах повоєнного відновлення України

Берегова Анастасія Сергіївна

Диджитал-технології обліку розрахунків з вітчизняними постачальниками та підрядниками як чинник післявоєнного розвитку України

Воловик Дар'я Миколаївна

Оцінка перспектив використання блокчейн-технологій у системі обліку розрахунків з оплати праці в умовах воєнного стану

Волощенко Ілля Сергійович

Облік заробітної плати: проблеми та шляхи їх вирішення

Горбач Людмила Сергіївна

Особливості формування доходів морських портів України в умовах воєнного стану

Дядечко Артем Миколайович

Роль digital-технологій обліку доходів фізичних осіб у забезпеченні післявоєнного відновлення України

Заєць Вікторія Володимирівна

Особливості обліку товарних операцій на підприємствах торгівлі в умовах воєнного стану

Мельник Дмитро Олександрович

Системи обліку та внутрішнього контролю на підприємстві в контексті інформаційної безпеки

Парфененко Оксана Олександрівна

Інтеграція digital-технологій у процес формування та подання електронної звітності: переваги і виклики для розвитку бізнесу в Україні

Подставін Артем Ігорович

Автоматизація обліку розрахунків з покупцями і замовниками в умовах воєнного стану

Позднякова Дарія Дмитрівна

Аналіз програмних продуктів для використання в обліку та аудиті на підприємствах України

Поштар Марк Андрійович

Інформаційні технології цифрової економіки: сучасний стан та їх розвиток

Прокопець Олександра Павлівна

Облік фінансових результатів діяльності підприємств України в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення

Селютін Єгор Романович

Стан та вдосконалення первинного обліку із застосуванням цифрових технологій у період післявоєнного часу

Сімон Вікторія Володимирівна

Аналіз та оцінка впливу воєнного стану на фінансову звітність: виклики та можливості

Тимофєєва Поліна Віталіївна

Сучасні підходи до розробки та впровадження інформаційних систем обліку на підприємствах

Тудуй Володимир Володимирович

Облікове забезпечення управління грошовими потоками підприємства та їх оптимізація в контексті післявоєнного відновлення України

Хорошун Віктор Сергійович

Штучний інтелект в обліку і аудиті як складова відновлення і розвитку України

Чепело Олександр Анатолійович

Застосування хмарних технологій у аудиті фінансової звітності: нові можливості для післявоєнного відновлення та розвитку України

Шевченко Олена Сергіївна

Диджитал-технології в обліку опрати праці як одна із умов зменшення відтоку кваліфікованих кадрів за кордон

СЕРТИФІКАТ

ПІДТВЕРДЖУЄ, ЩО

ГОРБАЧ Людмила

взяв(ла) участь у роботі платформи

«Інноваційні та digital-технології обліку, аналізу та аудиту для забезпечення післявоєнного відновлення та розвитку України»
в межах ЮВІЛЕЙНОЇ 90-ОЇ ЩОРІЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ ДЛЯ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

Проректор з наукової роботи
д.е.н., професор

Лариса Антонюк